

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI A.Ş.**

**31 ARALIK 2014 TARİHİ
İTİBARIYLA FİNANSAL
TABLOLAR VE BAĞIMSIZ
DENETİM RAPORU**

1 OCAK-31 ARALIK 2014 DÖNEMİNE AİT BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.
Banka Meclisi'ne
Ankara

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.'nin ("Banka") 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan finansal durum tablosunu, aynı tarihte sona eren döneme ilişkin kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunu, özkaynaklar değişim tablosunu ve nakit akış tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotları denetlemiş bulunuyoruz.

Finansal Tablolarla İlgili Olarak İşletme Yönetiminin Sorumluluğu

Banka yönetimi, finansal tabloların Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanmasından ve dürüst bir şekilde sunumundan ve finansal tabloların hata ve/veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanmasını sağlamak amacıyla gerekli olduğunu düşündüğü iç kontrol sisteminden sorumludur.

Bağımsız Denetim Kuruluşunun Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız denetime dayanarak bu finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, Uluslararası Denetim Standartları'na uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtıp yansımadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetimimiz, finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili denetim kanıtı toplamak amacıyla, denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata ve/veya hileden ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, işletmenin iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, işletme yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiye ortaya koymaktır. Denetimimiz, ayrıca işletme yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Deloitte

Görüş

Görüşümüze göre, finansal tablolar, Banka'nın 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla finansal durumunu, aynı tarihte sona eren döneme ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak, doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

İstanbul, 9 Mart 2015

DRT Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member of DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

İÇİNDEKİLER	SAYFA
FİNANSAL DURUM TABLOSU.....	1
KAR VEYA ZARAR TABLOSU	2
DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU.....	3
ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU.....	4
NAKİT AKIŞ TABLOSU.....	5
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR.....	6-51
NOT 1 GENEL BİLGİ	6
NOT 2 SUNUM ESASLARI	6-11
NOT 3 ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ	12-21
NOT 4 FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ.....	21-38
NOT 5 ÖNEMLİ MUHASEBE TAHMİNLERİ VE MUHASEBE POLİTİKALARININ UYGULANMASINDA VERİLEN KARARLAR	39
NOT 6 BANKALARDAN ALACAKLAR	39
NOT 7 GERÇEĞE UYGUN DEĞER FARKI KÂR/ZARARA YANSITILAN FİNANSAL VARLIKLAR	39
NOT 8 VERİLEN KREDİ VE AVANSLAR	40
NOT 9 SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR	40-41
NOT 10 ALTIN REZERVLERİ	41
NOT 11 MADDİ DURAN VARLIKLAR	42
NOT 12 MADDİ OLmayan VARLIKLAR	42
NOT 13 DİĞER VARLIKLAR	43
NOT 14 TEDAVÜLDEKİ BANKNOTLAR	43
NOT 15 BANKALARA BORÇLAR	43
NOT 16 DİĞER MEVDUATLAR	44
NOT 17 ULUSLARARASI KURULUŞLARA BORÇLAR	44
NOT 18 DİĞER ALINAN BANKA KREDİLERİ	44
NOT 19 DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	44
NOT 20 VERGİLER	45-46
NOT 21 KİDEM TAZMİNATI YÜKÜMLÜLÜĞÜ	47
NOT 22 NET FAİZ GELİRİ	48
NOT 23 NET ÜCRET VE KOMİSYON GELİRİ	48
NOT 24 TEMETTÜ GELİRİ	49
NOT 25 KUR FARKI KÂRI, NET	49
NOT 26 DİĞER FAALİYET GİDERLERİ	49
NOT 27 TAAHHÜTLER VE ŞARTA BAĞLI YÜKÜMLÜLÜKLER	49
NOT 28 SERMAYE	50
NOT 29 GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI VE YASAL YEDEKLER	50
NOT 30 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	50
NOT 31 İLİŞKİLi TARAFLARLA BAKİYELER VE İŞLEMLER	51
NOT 32 BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	51

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	31 Aralık 2014 Bin TL	31 Aralık 2013 Bin TL	31 Aralık 2014 Milyon ABD Doları (*)	31 Aralık 2013 Milyon ABD Dolar(*)
VARLIKLAR					
Nakit değerler (yabancı ve madeni para)		2.159.229	3.822.593	931	1.791
Bankalardan alacaklar	6	63.168.388	60.562.182	27.241	28.376
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	7	237.932.565	220.054.904	102.606	103.104
Verilen kredi ve avanslar	8	19.340.672	13.319.157	8.340	6.241
Satılmaya hazır finansal varlıklar	9	628.430	587.727	271	275
Altın rezervi	10	47.591.303	43.112.273	20.523	20.200
Maddi duran varlıklar	11	653.300	642.515	282	301
Maddi olmayan varlıklar	12	1.395	2.737	1	1
Diger varlıklar	13	115.077	101.182	49	47
Toplam varlıklar		371.590.359	342.205.270	160.244	160.336
YÜKÜMLÜLÜKLER					
Tedavüldeki banknotlar	14	85.118.222	74.814.590	36.706	35.053
Bankalara borçlar	15	211.478.898	188.585.937	91.198	88.360
Diger mevduatlar	16	29.998.564	39.767.473	12.937	18.633
Uluslararası kuruluşlara borçlar	17	56.246	10.551	24	5
Diger alınan banka kredileri	18	32.307	208.520	14	98
Diger yükümlülükler	19	1.409.412	1.240.162	608	581
Vergi yükümlülüğü	20	151.680	246.414	65	115
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	20	4.560.760	4.422.986	1.967	2.072
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	21	142.191	128.170	61	60
Toplam yükümlülükler		332.948.280	309.424.803	143.580	144.977
ÖZ SERMAYE					
Ödenmiş sermaye	28	47.464	47.464	20	22
Birikmiş kâr		36.184.785	31.024.507	15.604	14.536
Diger yedekler		2.409.830	1.708.496	1.040	801
Toplam öz sermaye		38.642.079	32.780.467	16.664	15.359
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÖZ SERMAYE					
		371.590.359	342.205.270	160.244	160.336

(*) ABD Doları cinsinden tutarlar, sadece okuyuculara kolaylık sağlama amacıyla TL tutarlar üzerinden 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihlerinde Banka tarafından açıklanan resmi döviz alış kuru kullanılarak hesaplanmış olup, bu finansal tabloların bir parçası değildir (Not 2.d).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

**31 ARALIK 2014 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT
KÂR VEYA ZARAR TABLOSU**

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2014 Bin TL	2013 Bin TL	2014 Milyon ABD Doları (*)	2013 Milyon ABD Doları (*)
Faiz gelirleri	22	6.346.312	4.389.412	2.737	2.306
Faiz giderleri	22	(1.009.529)	(588.913)	(436)	(309)
Net faiz geliri	22	5.336.783	3.800.499	2.301	1.997
Ücret ve komisyon geliri	23	404.816	353.398	175	186
Ücret ve komisyon gideri	23	(10.161)	(16.227)	(5)	(9)
Net ücret ve komisyon geliri	23	394.655	337.171	170	177
Temettü geliri	24	5.361	6.903	2	4
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar değer artışı/(azalışı)		(595.318)	(2.194.336)	(257)	(1.153)
Kur farkı kârı/(zararı), net	25	5.955.511	15.471.271	2.568	8.128
Diger faaliyet geliri		4.475	12.458	2	7
Krediler değer düşüklüğü zararları	8	(287.905)	(543.844)	(124)	(286)
Diger faaliyet giderleri	26	(851.696)	(797.901)	(368)	(419)
Vergi öncesi kâr/(zarar)	20	9.961.866	16.092.221	4.296	8.455
Vergi gideri/(geliri)	20	(1.431.909)	(2.893.292)	(618)	(1.520)
Net dönem kârı/(zararı)		8.529.957	13.198.929	3.678	6.935

(*) ABD Doları cinsinden tutarlar, sadece okuyuculara kolaylık sağlama amacıyla TL tutarlar üzerinden 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihlerinde sona eren yıllara ait günlük resmi Banka döviz alış kurlarının ortalaması kullanılarak hesaplanmış olup, bu finansal tabloların bir parçası değildir (Not 2.d.).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

**31 ARALIK 2014 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT
DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU**

(Aksi belirtildikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2014 Bin TL	2013 Bin TL
Net dönem kârı/(zararı)		8.529.957	13.198.929
Diğer kapsamlı gelir			
<i>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar</i>			
Altın rezervi değer artış/(azalışı)		828.171	(1.536.757)
Altın rezervi değer artış/(azalışı) üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi	20	(165.635)	307.352
Kıdem tazminatı aktüeryal kazanç / (kayıp)		-	3.112
Kıdem tazminatı aktüeryal kazanç / (kayıp) üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi		-	(622)
<i>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar</i>			
Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişim	9	40.703	47.877
Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerindeki değişim üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi	20	(1.905)	(1.950)
Döneme ait toplam kapsamlı gelir/(gider)		9.231.291	12.017.941

Sayfa 6-51 arasındaki notlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçasıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

**31 ARALIK 2014 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT
ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU**
(Aksı belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Ödennmiş Sermaye	Diğer Yedekleler						Toplam	
		Sermaye üzeltme farkı	Toplam ödennmiş sermaye	Satılmaya hazır finansal varlık değer artış/(azalış)					
				Aktüeryal (kayıp) /kazanç artış/(azalış)	Altın rezervi değer artış/(azalış)	Dijeler	Birlikmiş kârlar		
1 Ocak 2013 tarihindeki bakiyeler	25	47.439	47.464	478.649	2.404.453	-	6.382	20.746.829	
Nakit temettüler	-	-	-	-	-	-	-	(2.921.251)	
Net dönem karı/(zararı)	-	-	-	-	-	-	-	(2.921.251)	
Düzen kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	45.927	(1.229.405)	2.490	-	13.198.929	
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	45.927	(1.229.405)	2.490	-	(1.180.988)	
1 Ocak 2014 tarihindeki bakiyeler	25	47.439	47.464	524.576	1.175.048	2.490	6.382	31.024.507	
Nakit temettüler	-	-	-	-	-	-	-	(3.369.679)	
Net dönem karı/(zararı)	-	-	-	-	-	-	-	8.529.957	
Düzen kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	38.798	662.536	-	-	8.529.957	
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	38.798	662.536	-	-	8.529.957	
31 Aralık 2014 tarihindeki bakiyeler	25	47.439	47.464	563.374	1.837.584	2.490	6.382	36.184.785	
								38.642.079	

Sayfa 6-51 arasındaki notlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçasıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2014 Bin TL	2013 Bin TL
Faaliyetlerde (kullanılan)/sağlanan nakit akımları			
Net dönen kârı/(zararı)		8.529.957	13.198.929
Düzeltmeler:			
Maddi duran varlıklar amortisman gideri	11	29.120	34.116
Maddi olmayan varlıkların itfa gideri	12	1.472	7.242
Kıdem tazminatı karşılığı	21	19.649	11.822
Net faiz geliri	22	(5.336.783)	(3.800.499)
Alınan faizler		6.768.532	3.995.454
Ödenen faizler		(866.618)	(763.540)
Temettü geliri	24	(5.361)	(6.903)
Net komisyon geliri	23	(394.655)	(337.171)
Alınan komisyonlar, net		399.194	335.451
Ödenen komisyonlar		(10.550)	(16.687)
Vergi gideri/(geliri)	20	1.431.909	2.893.292
Gerçekleşmemiş kur farkı geliri,net		135.606	(10.045.842)
Finansal varlıklar değer (artış)/azalışı,net		(1.082.159)	1.749.097
Maddi duran varlıkların satışından kaynaklanan (kar)/zarar		(85)	918
Varlık ve yükümlülüklerdeki değişiklik öncesi faaliyet kârından sağlanan nakit akımları		9.619.228	7.255.679
Faaliyetlerde ilgili varlık ve yükümlülüklerdeki değişim:			
Altın rezervlerindeki net değişim		(3.650.859)	(10.048.155)
Gerçeğe uygun değer farkı kâr /zarara yansıtılacak finansal varlıklardaki değişim		(8.875.091)	(7.370.343)
Verilen kredi ve avanslardaki net değişim		(5.195.934)	(4.667.759)
Diğer varlıklardaki net değişim		(483)	596.012
Tedavüldeki banknotlardaki net değişim		10.303.632	14.289.108
Bankalara borçlardaki net değişim		13.781.511	30.363.212
Diğer mevduatlardaki net değişim		(9.911.834)	8.795.564
Diğer yükümlülüklerdeki net değişim		(621.730)	(2.304.967)
Ödenen vergiler		(1.556.408)	(658.013)
Ödenen kıdem tazminatları	21	(5.628)	(2.942)
Faaliyetlerden sağlanan/(kullanılan) nakit, net		3.886.404	36.247.396
Yatırım faaliyetlerine ilişkin nakit akımları			
Maddi ve maddi olmayan varlık alımları	11-12	(40.576)	(413.328)
Maddi ve maddi olmayan varlık satışlarından elde edilen nakit		626	140
Alınan temettü		5.361	6.903
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan nakit, net		(34.589)	(406.285)
Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları			
Kullanılan/(ödenen) banka kredileri, net		(130.504)	(1.189.416)
Ödenen temettüler		(3.369.679)	(2.921.251)
Finansman faaliyetlerinde kullanılan nakit, net		(3.500.183)	(4.110.667)
Döviz kurlarındaki değişimin nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		557.021	714.636
Nakit ve nakit benzerlerindeki değişim		908.653	32.445.080
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	30	64.372.917	31.927.837
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	30	65.281.570	64.372.917

Sayfa 6-51 arasındaki notlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçasıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmédikçe, tutarlar bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GENEL BİLGİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. (“Banka”) 1931 yılında Türkiye’de kurulmuştur. Banka Türkiye’de banknot ihracı imtiyazına münhasıran sahip ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu’nda yer alan (“TCMB Kanunu”) yazılı görev ve yetkileri haiz olmak üzere “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası” ünvanı altında anonim şirket olarak kurulmuştur. Banka’nın İdare Merkezi Ankara’da olup, İstiklal Cad. 10 Ulus, 06100 Ankara, Türkiye adresinde bulunmaktadır. Türkiye genelinde 21 Şubesi olup, yurt dışı Şubesi bulunmamaktadır. Banka’nın 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla personel sayısı 4.754’tür (31 Aralık 2013: 4.660).

Banka’nın temel amacı fiyat istikrarını sağlamak. Banka, fiyat istikrarını sağlamak için kullanacağı para politikası araçlarını ve uygulayacağı para politikasını doğrudan kendisi belirler.

Banka’nın temel görevleri;

- a) Açık piyasa işlemleri yapmak,
- b) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (“T.C. Hükümeti”) ile birlikte Türk Lirası’nın (“TL”) iç ve dış değerini korumak için gerekli önlemler almak ve yabancı paralar ile altın karşısında muadeletini tespit etmeye yönelik kur rejimini belirlemek, TL’nin yabancı paralar karşısında değerinin belirlenmesi için döviz ve efektiflerin vadesiz ve vadeli alım ve satımı ile dövizlerin TL ile değişimi ve diğer türev işlemlerini yapmak,
- c) Bankaların ve Banka’ca uygun görülecek diğer mali kurumların yükümlülüklerini esas alarak zorunlu karşılıklar ile ilgili usül ve esasları belirlemek,
- d) Reeskont ve avans işlemleri yapmak,
- e) Ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek,
- f) TL’nin hacim ve dolaşımını düzenlemek, ödeme ve menkul kıymet transferi ve mutabakat sistemleri kurmak, kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlemesini ve denetimini sağlayacak düzenlemeleri yapmak, ödemeler için elektronik ortam da dahil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek,
- g) Finansal sisteme istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak,
- h) Mali piyasaları izlemek,
- i) Bankalardaki mevduatın vade ve türleri ile özel finans kurumlarındaki katılma hesaplarının vadelerini belirlemektir.

NOT 2 – SUNUM ESASLARI

(a) Türk Lirası Mali Tablolar

Bu finansal tablolar, Uluslararası Muhasebe Standartları (“UMS”) ve Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (“UMSK”) tarafından yayımlanan yorumları da kapsayan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’na (“UFRS”) uygun olarak hazırlanmıştır. Banka, muhasebe defterlerini ve yasal finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu, vergi mevzuatı ve TCMB Kanunu’na uygun olarak hazırlamaktadır. Bu finansal tablolar yasal kayıtlara, UMSK tarafından yayımlanan UFRS’ye uyumlu hale getirmek için gerekli düzeltmeler yansıtılırak düzenlenmiştir.

Finansal tablolar, Türkiye Cumhuriyeti’nin para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Bu finansal tablolar 13 Mart 2015 tarihinde Banka Meclisi’nde onaylandıktan sonra 9 Nisan 2015 tarihinde gerçekleşecek olan Banka Genel Kurulu'nun görüşüne sunulacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmédikçe, tutarlar bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – SUNUM ESASLARI (Devamı)

(b) Yeni ve Güncellenmiş Standartların Uygulaması

UFRS'ye uygun olarak hazırlanan finansal tablolar, önemli muhasebe tahminlerinin kullanılmasının yanı sıra Banka'nın muhasebe politikalarının uygulanmasında yönetimin değerlendirmelerini de içermektedir. Önemli ölçüde değerlendirme ve karmaşaklık içeren alanlar ile tahmin ve varsayımların finansal tablolara önemlilik arz ettiği alanlar Not 5'te açıklanmıştır.

Aşağıdaki yeni ve güncellenmiş standartlar ve yorumlar cari yılda Banka tarafından uygulanmış ve bu finansal tablolarda raporlanan tutarlara ve yapılan açıklamalara etkisi olmuştur. Bu finansal tablolarda uygulanmış, fakat raporlanan tutarlar üzerinde etkisi olmayan diğer standart ve yorumların detayları da ayrıca bu bölümün ilerleyen kısımlarında açıklanmıştır.

Banka'nın sunum ve dipnot açıklamalarını etkileyen yeni ve revize edilmiş standartlar

a) Finansal tablolarda raporlanan tutarları ve dipnotları etkileyen UMS'de yapılan değişiklikler

Bulunmamaktadır.

b) 2014 yılından itibaren geçerli olup, Banka'nın finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

UFRS 10, 11, UMS 27 (Değişiklikler)

Yatırım Şirketleri¹

UMS 32 (Değişiklikler)

Finansal Varlık ve Finansal Borçların Netleştirilmesi¹

UMS 36 (Değişiklikler)

Finansal Olmayan Varlıklar için Geri Kazanılabilir Değer Açıklamaları¹

UMS 39 (Değişiklikler)

Türev Ürünlerin Yenilenmesi ve Riskten Korunma Muhasebesinin Devamlılığı¹

UFRS Yorum 21

Harçlar ve Vergiler¹

UMS 21 (Değişiklikler)

Kur Değişiminin Etkileri²

¹ 1 Ocak 2014 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

² Değişikliğin yayıldığı 12 Kasım 2014 tarihinden itibaren geçerlidir.

UFRS 10, 11, UMS 27 (Değişiklikler) *Yatırım Şirketleri*

Bu değişiklik ile UFRS 10'a eklenen hükümler çerçevesinde yatırım işletmesi tanımını karşılayan işletmelerin tüm bağlı ortaklıklarını gerçekte uygun değer farkını kâr veya zarara yansıtarak ölçmesi zorunlu olup, finansal tablo sunmalarına ilişkin istisna getirilmiştir.

UMS 32 (Değişiklikler) *Finansal Varlık ve Finansal Borçların Netleştirilmesi*

UMS 32'deki değişiklikler finansal varlık ve finansal borçların netleştirilmesine yönelik kurallar ile ilgili mevcut uygulama konularına açıklama getirmektedir. Bu değişiklikler özellikle ‘cari dönemde yasal olarak uygulanabilecek mahsuplaştırma hakkına sahip’ ve ‘es zamanlı tahakkuk ve ödeme’ ifadelerine açıklık getirir.

UMS 36 (Değişiklikler) *Finansal Olmayan Varlıklar için Geri Kazanılabilir Değer Açıklamaları*

UFRS 13 “Gerçekte Uygun Değer Ölçümü” Standardının bir sonucu olarak değer düşüklüğüne uğramış varlıkların geri kazanılabilir tutarının ölçümüne ilişkin açıklamalarda bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklik finansal olmayan varlıklarla sınırlı tutulmuş olup, UMS 36'nın 130 ve 134 üncü paragrafları değiştirilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmemişçe, tutarlar bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – SUNUM ESASLARI (Devamı)

(b) Yeni ve Güncellenmiş Standartların Uygulaması

Banka'nın sunum ve dipnot açıklamalarını etkileyen yeni ve revize edilmiş standartlar (devamı)

UMS 39 (Değişiklikler) *Türev Ürünlerin Yenilenmesi ve Riskten Korunma Muhasebesinin Devamlılığı*

UMS 39'da yapılan bu değişiklikle, hangi durumlarda finansal riskten korunma aracının vadesinin dolmasına veya sonlandırılmasının söz konusu olmayacağına, dolayısıyla finansal riskten korunma muhasebesinin uygulanmasına son verilmeyeceğine açıklyk getirilmiştir.

UFRS Yorum 21 *Harçlar ve Vergiler*

UFRS Yorum 21, vergi benzeri yükümlülüklerin ödenmesini ortaya çeken mevzuatta tanımlanan bir faaliyet gerçekleştiğinde, işletmelerin vergi ve vergi benzerinin ödenmesine ilişkin olarak bir borç muhasebeleştirilmesi gerekligine açıklık getirmektedir.

UMS 21 (Değişiklikler) *Kur Değişiminin Etkileri*

UMS 21 *Kur Değişiminin Etkileri* Standardının 39'uncu paragrafinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(b) Gelir ve giderler, kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin sunulduğu her bir tabloda (karşılaştırmalı tutarlar dahil) işlem tarihinde geçerli olan döviz kurundan çevrilir.”

c) Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Banka henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

UFRS 9

Finansal Araçlar

UFRS 9 ve UFRS 7 (Değişiklikler)

UFRS 9 ve Geçiş Açıklamaları İçin Zorunlu Yürürlük Tarihi

UMS 19 (Değişiklikler)

Çalışanlara Sağlanan Faydalar¹

2010-2012 Dönemine İlişkin Yıllık
İyileştirmeler

*UFRS 2, UFRS 3, UFRS 8, UFRS 13, UMS 16 ve UMS 38,
UMS 24, UFRS 9, UMS 37, UMS 39¹*

2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık
İyileştirmeler

UFRS 3, UFRS 13, UMS 40¹

UMS 16 ve UMS 38 (Değişiklikler)

*Amortisman ve İfta Payları İçin Uygulanabilir Olan Yöntemlerin
Açıklanması²*

UMS 16 ve UMS 41 (Değişiklikler) ile
UMS 1, UMS 17, UMS 23, UMS 36 ve
UMS 40 (Değişiklikler)

Tarimsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler²

UFRS 11 ve UFRS 1 (Değişiklikler)

Müşterek Faaliyetlerde Edinilen Payların Muhasebeleştirilmesi²

¹ 30 Haziran 2014 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

² 31 Aralık 2015 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – SUNUM ESASLARI (Devamı)

(b) Yeni ve Güncellenmiş Standartların Uygulaması (devamı)

Banka'nın sunum ve dipnot açıklamalarını etkileyen yeni ve revize edilmiş standartlar (devamı)

UFRS 9 Finansal Araçlar

Kasım 2009'da yayınlanan UFRS 9 finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü ile ilgili yeni zorunluluklar getirmektedir. Ekim 2010'da değişiklik yapılan UFRS 9 finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü ve kayıtlardan çıkarılması ile ilgili değişiklikleri içermektedir.

UFRS 9 ve UFRS 7 (Değişiklikler) UFRS 9 ve Geçiş Açıklamaları için Zorunlu Yürürlük Tarihi

Kasım 2013'te UFRS 9'un zorunlu uygulama tarihi 1 Ocak 2018 tarihinden önce olmamak kaydıyla ertelenmiştir.

UMS 19 (Değişiklikler) Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Bu değişiklik çalışanların veya üçüncü kişilerin yaptığı katkıların hizmete bağlı olmaları durumunda hizmet dönemleri ile nasıl ilişkilendirileceğine açıklık getirmektedir. Ayrıca, katkı tutarının hizmet yılından bağımsız olması durumunda, işletmenin bu tür katkıları hizmetin sunulduğu döneme ilişkin hizmet maliyetinden azalış şeklinde muhasebeleştirilmesine izin verilir.

2010-2012 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler

UFRS 2: Bu değişiklik ‘hakediş koşulu’ ve ‘piyasa koşulu’ tanımlarını değiştirirken ‘performans koşulu’ ve ‘hizmet koşulu’ tanımlarını getirmektedir.

UFRS 3: Bu değişiklik ile koşullu bedel her bir raporlama tarihinde gerçeğe uygun degeriyle ölçülür.

UFRS 8: Bu değişiklikler birleştirme kriterlerinin faaliyet bölgelerine uygulanmasında yönetim tarafından yapılan değerlendirmelerin açıklanmasını zorunlu kılar, ve bölüm varlıklarını toplamının işletme varlıklarını toplamı ile mutabakatının ancak bölüm varlıklarının raporlanması durumunda gerektiğini belirtir.

UFRS 13: Bu değişiklik, UFRS 9 ve UMS 39'a getirilen değişikliklerin bazı kısa vadeli alacaklar ve borçların iskonto edilmeden ölçülebilmesini değiştirmedigine açıklık getirir.

UMS 16 ve UMS 38: Bu değişiklik ile bir maddi duran varlık kalemi yeniden değerlendirme işlemeye tabi tutulduğunda, varlığın defter değerinin yeniden değerlendirilmiş tutarına göre düzeltildir.

UMS 24: Bu değişiklik işletmenin diğer bir işletmeden kilit yönetici personel hizmetleri alması durumunda bu yöneticilere ödenmiş veya ödenecek tazminatların açıklanması gereğine açıklık getirir.

2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler

UFRS 3: Bu değişiklik müşterek anlaşmanın kendi finansal tablolarda müşterek anlaşma oluşumunun muhasebeleştirilmesinin UFRS 3 kapsamı dışında olduğuna açıklık getirir.

UFRS 13: Bu değişiklik, 52. paragraftaki istisnanın kapsamına açıklık getirir.

UMS 40: Bu değişiklik bir gayrimenkulün yatırım amaçlı gayrimenkul veya sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul olarak sınıflandırılması konusunda UFRS 3 ve UMS 40 arasındaki ilişkiye açıklık getirir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmédikçe, tutarlar bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – SUNUM ESASLARI (Devamı)

(b) Yeni ve Güncellenmiş Standartların Uygulaması (devamı)

Banka'nın sunum ve dipnot açıklamalarını etkileyen yeni ve revize edilmiş standartlar (devamı)

UMS 16 ve UMS 38 (Değişiklikler) *Amortisman ve İfta Payları İçin Uygulanabilir Olan Yöntemlerin Açıklanması*

Bu değişiklik, maddi duran varlıklar için bir varlığın kullanımını sonucunda oluşan faaliyetlerden elde edilen gelire dayalı amortisman yönteminin kullanılmasının uygun olmadığını açıklık getirirken, aksi ispat edilene kadar hukucken geçerli öngörü olan, ve yalnızca maddi olmayan duran bir varlığın gelir ölçümü olarak ifade edildiği nadir durumlarda ya da maddi olmayan duran varlıktan elde edilen gelir ile ekonomik faydalardan bırbırıyla yakından ilişkili olduğunun kanıtlandığı durumlarda maddi olmayan duran varlıklar için bir varlığın kullanımını sonucunda oluşan faaliyetlerden elde edilen gelire dayalı ifta yönteminin kullanılmasının uygun olmadığını görüşünü de ileri sürmüştür. Bu değişiklik ayrıca bir varlığın kullanılması sonucunda üretilen bir kalemin gelecek dönemlerde satışında beklenen düşüşlerin bir varlığın, teknolojik ya da ticari bakımdan eskime bekłentisini işaret edebilecegi ve sonrasında varlığa ilişkin gelecekteki ekonomik faydalarda düşüşün göstergesi olabilecegi konusuna degenen açıklamalara da yer verir.

UMS 16 ve UMS 41 (Değişiklikler) ile UMS 1, UMS 17, UMS 23, UMS 36 ve UMS 40 (Değişiklikler) Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler

Bu standart, ‘taşiyıcı bitkilerin’, UMS 41 standarı yerine, maddi duran varlıklar sınıflandırması altında, ilk muhasebeleştirme kaydı sonrasında maliyet ya da yeniden değerlendirme esasına göre ölçülmesine imkan sağlayacak şekilde UMS 16 standarı kapsamında ele alınmasını belirtir. Bu standartta ayrıca ‘taşiyıcı bitki’ tarımsal ürünlerin üretimi veya temini için kullanılan, bir dönemden fazla ürün vermesi beklenen ve önemsiz kalıntı satışları dışında tarımsal ürün olarak satılma olasılığının çok düşük olduğu yaşayan bir bitki olarak tanımlanmıştır. Bu standartta taşıyıcı bitkilerden yetişirilen ürünlerin UMS 41 standarının kapsamında olduğu da belirtilmektedir.

UMS 16 ve UMS 41'de yapılan bu değişiklikler sırasıyla UMS 1, UMS 17, UMS 23, UMS 36 ve UMS 40 standartlarının da ilgili yerlerinde değişikliklere yol açmıştır.

UFRS 11 ve UFRS 1 (Değişiklikler) *Müşterek Faaliyetlerde Edinilen Payların Muhasebeleştirilmesi*

Bu standart, işletme teşkil eden müşterek bir faaliyyette pay edinen işletmenin:

- UFRS 11'de belirtilen kurallara aykırı olanlar haricinde, UFRS 3 ve diğer UMS'lerde yer alan işletme birleşmeleriyle ilgili tüm muhasebeleştirme işlemlerinin uygulaması, ve
- UFRS 3 ve diğer UMS'ler uyarınca işletme birleşmelerine ilişkin açıklanması gereken bilgileri açıklamasını öngörür.

UFRS 11'de yapılan bu değişiklik UFRS 1 standarının da ilgili yerlerinde değişikliklere yol açmıştır.

Banka, standartların finansal durum ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – SUNUM ESASLARI (Devamı)

(c) Enflasyon etkilerinin muhasebeleştirilmesi

1 Ocak 2006'dan önce TL'nin satın alma gücündeki değişiklikler nedeniyle yapılan düzeltmeler UMS 29, "Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Mali Tabloların Düzeltilmesi" esas alınarak yapılmıştır. UMS 29, yüksek enflasyonlu bir ekonomiye ait para birimi esas alınarak hazırlanan finansal tabloların aynı para biriminin bilanço tarihindeki satın alma gücünden hazırlanmasını ve önceki dönem finansal tablolarında karşılaştırma amacıyla aynı değer ölçülerini kullanılarak yeniden düzenlenmesini öngörmektedir. Türkiye ekonomisindeki değişimler yüksek enflasyon ortamının sona erdiğini işaret ettiğinden, Banka 1 Ocak 2006' dan itibaren UMS 29 uygulamasına son vermiştir. Buna göre, TL'nin aynı tarihteki alım gücü ile ifade edilen 31 Aralık 2005 tutarları ilişikteki finansal tablolardaki taşınan değerleri için temel oluşturmaktadır.

(d) ABD Doları'na çevrim

Bilançoda gösterilen ABD Doları tutarları sadece okuyuculara kolaylık sağlama amacıyla TL'den ABD Doları'na Banka'nın 31 Aralık 2014 tarihinde resmi döviz alış kuru $2,3189 \text{ TL} = 1 \text{ ABD Doları}$ (31 Aralık 2013: $2,1343 \text{ TL} = 1 \text{ ABD Doları}$) kullanılarak; gelir tablosunda gösterilen ABD Doları tutarları ise sadece okuyuculara kolaylık sağlama amacıyla TL'den ABD Doları'na Banka'nın 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıla ait günlük resmi döviz alış kurlarının ortalaması olan $2,18652 \text{ TL} = 1 \text{ ABD Doları}$ (2013: $1,90334 \text{ TL} = 1 \text{ ABD Doları}$) kullanılarak çevrilmiş olup bu finansal tablolardan bir parçası değildir.

(e) Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli mali tabloların düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Banka'nın finansal tabloları önceki dönemde karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Banka önceki dönem finansal tablolardan herhangi bir yeniden sınıflandırma yapmamıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ

(a) Kur değişiminin etkileri

Banka'nın finansal tabloları faaliyette bulunduğu temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (TL cinsinden) ile sunulmuştur.

Banka'nın finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Bilançoda yer alan dövizde endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmektedir. Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değerin belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL'ye çevrilmektedir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

Döviz kurları

Döviz cinsinden varlıklar ve yükümlülükler, raporlama amacıyla aşağıda belirtilen döviz kurları kullanılarak TL'ye çevrilmiştir.

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
ABD Doları	2,3189	2,1343
Avro (“EURO”)	2,8207	2,9365
İsviçre Frangı (“CHF”)	2,3397	2,3899
İngiliz Sterlini (“GBP”)	3,5961	3,5114
Japon Yeni (“JPY”)	0,0193	0,0202
Özel Çekim Hakları (“SDR”) (*)	3,3611	3,2895

(*) SDR para birimleri sepeti cinsinden ifade edilmekte olup, değeri dört ana para biriminin (EURO, JPY, GBP, ABD Doları) kur değerlerinin ağırlıklandırılmış toplamı ile belirlenmektedir. Finansal tablolarda, SDR yabancı para birimi olarak ifade edilmiştir.

(b) Faiz gelir ve gideri

İç verim oranı yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz gelirleri ve giderleri tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

Bir finansal varlık veya benzer finansal varlıklar grubu için değer düşüklüğü karşılığı ayrılması durumunda, faiz gelirini hesaplamak için gelecekteki nakit akımlarını iskonto etmekte kullanılan faiz oranı kullanılmaktadır.

(c) Ücret ve komisyon gelirleri

Ücret ve komisyon gelir ve giderleri ile diğer kredi kurum ve kuruluşlarına ödenen kredi ücret ve komisyon giderleri; ücret ve komisyonun niteliğine göre ilişkili işlemin vadesine yayilarak veya tahsil edildiği veya ödendiği dönemde gelir veya gider yazılarak muhasebeleştirilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmédikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(d) Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem kârının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Banka'nın cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıklarını, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kâr /zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Banka'nın geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıklarını, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kâr elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kâr elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıklarını ve yükümlülüklerini varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıklarını ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Banka'nın bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıklarını ve yükümlülüklerini, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Banka'nın cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilen ya da işletme birleşmelerinin ilk kayda alımından kaynaklananlar haricindeki cari vergi ile döneme ait ertelenmiş vergi, gelir tablosunda gider ya da gelir olarak muhasebeleştirilir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(e) Altın rezervleri

Külçe altın

Külçe altın, Banka'da, yurt dışı bankalarda ve Borsa İstanbul'da (BİST) tutulan uluslararası standartta olan ve uluslararası standartta olmayan altın külçelerinden oluşmaktadır. Altın, Banka tarafından yabancı para rezervlerinin bir parçası olarak tutulmakta ve toplam yabancı para varlıklarının %15,12'sini (31 Aralık 2013: %14,70) oluşturmaktadır. Banka'nın altın rezervlerini, yabancı para rezerv yönetiminin bir parçası olarak muhafaza etmesi nedeniyle, mevcut altın rezervlerinden satış niyeti bulunmamaktadır. Külçe altın, ons cinsinden ölçülen kayda alınmaktadır.

Altın, işlem maliyetleri hariç olmak üzere alım tarihindeki geçerli fiyatlar üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir. Gerçeğe uygun değer, bilgili ve istekli taraflar arasında her türlü muvazaadan ayrı olarak, bir varlığın el değiştirebileceği tutar olup Londra Altın Borsası'nda ABD Doları cinsinden belirlenen sabit değerin cari TL/ABD Doları kuru ile çevrilmesiyle hesaplanmaktadır.

Gerçeğe uygun değerdeki değişiklikler sonucu külçe altının değerlemesinden doğan kâr ve zararlar diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilir.

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla külçe altının kuru 2.780 TL/ons (31 Aralık 2013: 2.564 TL/ons)'dur.

Sıkke altın

Geçerli bir para olarak kullanılmayan sıkke altın, sanatsal ve koleksiyon değerine sahiptir ve içerisinde bulunan metal değerinden daha yüksek fiyatlardan alınıp satılmaktadır. Ancak Banka'nın sıkke altının önemli bir kısmını satması durumunda değerinin bu düzeyde gerçekleşmesi beklenmemektedir. Dolayısıyla, sıkke altınlar içerdikleri altının piyasa değeri ile değerlendirilerek ve bilançodaki külçe altınların içerisine dâhil edilmektedir. Sıkke altınların değerlemesinden doğan kâr ve zararlar külçe altında olduğu gibi diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilir.

(f) Finansal varlıklar

Finansal varlıklar "gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", "vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar", "satılmaya hazır finansal varlıklar" ve "kredi ve alacaklar" olarak sınıflandırılır. Sınıflandırma, finansal varlığın elde edilme amacıyla ve özelliğine bağlı olarak, ilk kayda alma sırasında belirlenmektedir.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Bu kategorinin iki alt kategorisi bulunmaktadır: Alım-satım amaçlı finansal varlıklar ve gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan olarak sınıflanan finansal varlıklar. Banka'nın gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıkları alım-satım amaçlı finansal varlıklardan oluşmaktadır. Bir finansal varlık kısa vadede satılma amacıyla edinilmiş ise alım-satım amaçlı finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır. Alım-satım amaçlı finansal varlıklar bilançoya ilk olarak işlem maliyetleri de dahil olmak üzere maliyet değerleri ile yansıtılmaktadır. Alım-satım amaçlı finansal varlıklar, kayda alınmalarını müteakiben rayiç değerleri ile değerlendirmeye tabi tutulmakta ve oluşan kazanç ve kayıplar, kâr/zarar hesaplarına intikal ettirilmektedir. Alım-satım amaçlı finansal varlıkların elde etme maliyeti ile rayiç değerlerine göre değerlendirilmiş değerleri arasındaki farklar, bilançodaki alım-satım amaçlı finansal varlıklar hesabına yansıtılmaktadır.

Alım-satım amaçlı finansal varlıkların elde tutulması esnasında kazanılan faizler, faiz gelirleri içerisinde gösterilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtildikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(f) Finansal varlıklar (devamı)

Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar

Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar, vadesine kadar saklamak amacıyla elde tutulan, fonlama kabiliyeti dahil olmak üzere vade sonuna kadar elde tutulabilmesi için gerekli koşulların sağlanmış olduğu, sabit veya belirlenebilir ödemeleri ile sabit vadesi bulunan ve krediler ve alacaklar dışında kalan finansal varlıklardır. Vadeye kadar elde tutulacak yatırımların ilk kaydı maliyet değerleri ile kayıtlara yansımaktadır. Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar, iç verim oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti ile değerlendirmeye tabi tutulmaktadır ve varsa değer azalışı için karşılık ayrılmaktadır. Banka'nın vadeye kadar elde tutulacak yatırımları bulunmamaktadır.

Krediler ve alacaklar

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek gösterilir.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar, krediler ve alacaklar ile vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar ve gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklarını ifade etmektedir. Banka'nın aktif bir piyasada işlem görmeyen ve borsaya kote olmayan özkaynak araçlarına yaptığı yatırımlar satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılmıştır. Satılmaya hazır finansal varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerlerini yansitan işlem fiyatları üzerinden kaydedilmektedir.

Kayda alınmalarını takip eden dönemlerde satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri, piyasa fiyatları veya diğer değerlendirme yöntemleri kullanılarak belirlenmektedir. Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değer değişiklikleri sebebiyle oluşan gerçekleşmemiş kazanç ve kayıplar, öz sermayede "diğer yedekler" hesabında takip edilmekte ancak söz konusu varlıkların değerinde kalıcı bir değer düşüklüğü mevcut ise söz konusu değer düşüklüğü gelir tablosuna yansımaktadır. Sermaye paylarının gelir tablosunda muhasebeleşen değer düşüklüğü tutarları izleyen dönemlerde varlığın geri kazanılabilir tutarında müteakip artışın bulunması durumunda gelir tablosundan geri çevrilmez. Gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde ölçülemeyen hisse senetleri, finansal varlığın maliyetinden şayet mevcut ise değer düşüklüğü karşılığının çıkarılması suretiyle muhasebeleştirilmektedir. Satılmaya hazır finansal varlıklar finansal tablolardan çıkarıldıklarında, öz sermayede takip edilen ilgili gerçeğe uygun değer düzeltmeleri gelir tablosuna transfer edilir.

Kur değişimlerinden kaynaklanan kur farkı kâr ya da zararları, borçlanma senetleri için gelir tablosunda gösterilmekte, sermaye payları için ise gerçeğe uygun değer hareketleri içerisinde dahil edilmektedir.

Etkin faiz yöntemi

Etkin faiz yöntemi, finansal varlığın ifta edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağılıması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamının, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen oranıdır.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanmak suretiyle hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtildikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(f) Finansal varlıklar (devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğünə uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğünə uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülverek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımin değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasabeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde gelir tablosunda iptal edilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

(g) Verilen krediler ve kredi değer düşüklüğü karşılığı

Banka tarafından verilen krediler, borçluya para sağlama yoluyla yaratılan finansal varlıklardır. Söz konusu krediler ilk olarak elde etme maliyetinden kredi risk karşılığının düşülmESİ suretiyle kayda alınmaktadır. Verilen bütün kredi ve avanslar, nakdin borçluya transferi ile kayıtlara yansıtılmaktadır.

Ödenmesi gereken tutarların tahsil edilemeyecek olduğunu gösteren bir objektif delilin söz konusu olması halinde kredi değer düşüklüğünə ilişkin bir alacak risk karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, kredinin kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek tutarlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, kredinin olduğu zamanki orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen cari değeridir.

Dönem içinde ayrılan karşılıklar ilgili dönemin gelir tablosuna kaydedilmektedir. Yasal işlemlerin tamamlandığı ve alacakların tahsil edilemeyecek olduğunu belirlendiği tarihte, alacaklar, ilgili risk karşılığı ile netleştirmek suretiyle mali tablolardan çıkarılır. Önceki dönemlerde karşılık ayrılmış olan verilen kredi ve avansların tahsil edilmesi durumunda söz konusu tutar dönem içinde ayrılan kredi risk karşılığından indirilmek suretiyle muhasebeleştirilir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FINANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(h) Finansal yükümlülükler

Banka'nın finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere, finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Banka'nın tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler veya diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değeriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değeriyle yeniden değerlendirilir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim, gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Gelir tablosunda muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal yükümlülük için ödenen faiz tutarını da kapsar. Banka'nın gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Düiger finansal yükümlülükler

Düiger finansal yükümlülükler, finansal borçlar dahil, başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir.

Düiger finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağılıması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

(i) Geri alım ve geri satım anlaşmaları

Geri alım vaadi ile satılan menkul kıymetler gerçeğe uygun değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleceği finansal varlıklar olarak sınıflandırılır ve "bankalara borçlar" altında gösterilmektedir. Geri satım vaadi ile alınan menkul kıymetler bankalardan alacaklar hesabına kaydedilir. Satış ve geri alım fiyatı arasındaki fark faiz olarak kabul edilir ve etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak anlaşmanın süresi boyunca tahakkuk ettirilir.

Karşı taraflara ödünç verilen menkul kıymetler mali tablolarda gösterilmektedir. Ödünç alınan ve geri satım vaadi ile alım işlemleri için teminat olarak alınan menkul kıymetler, üçüncü taraflara satılmadığı sürece mali tablolara kaydedilmez. Üçüncü taraflara satılması durumunda sermaye piyasası işlemleri kâri veya zararı olarak kayda alınır. Söz konusu işlemler ile ilgili geri dönüş tutarları gerçeğe uygun değer üzerinden yükümlülük olarak kaydedilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FINANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmédikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(j) Banknot üretimi

Kağıt para basma yetkisi Banka'ya aittir. Banka'nın banknot matbaasında üretilen yarı mamul banknot stokları Diğer Varlıklar hesabı altında maliyet tutarı üzerinden izlenmektedirler. Banknotlar ile ilgili harcamalar aktifleştirilmekte ve banknotların Banka'nın yedek deposuna transfer edildiği dönemde giderleştirilmektedir. Mamul ve yarı mamul maliyetleri; direkt maliyetler ile amortisman gideri, personel gideri, banknot taşıma gideri ve diğer üretim giderleri gibi genel giderleri içermektedir. Kullanılan hammaddenin birim maliyeti hareketli ağırlıklı ortalama metodu ile belirlenmektedir.

Banknotlar, ticari bankalardan tahsilat işlemi ile geri döndüğü takdirde tedavüldeki banknotlar hesabından düşülmektedir. Söz konusu banknotlar, fiziki durumlarına göre imha edilmekte ya da Banka'nın yedek deposuna alınmaktadır.

(k) Maddi duran varlıklar

Arsa ve binalar çoğunlukla Banka şubelerinden oluşmaktadır.

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

İnşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülverek gösterilirler. Maliyete inşa sırasında ödenen yasal harçlar da dahil edilir. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarıda amortismana tabi tutulurlar.

Arsalar ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömrlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismana tabi tutulur. Beklenen faydalı عمر, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve gelir tablosuna dahil edilir.

Maddi duran varlıkların yaklaşık faydalı ömrleri aşağıda belirtilmiştir:

Binalar	25-50 yıl
Ekipman ve taşıt araçları	2-50 yıl

(l) Maddi olmayan varlıklar

Satin alınan maddi olmayan varlıklar

Satin alınan maddi olmayan varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömrlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak itfa edilir. Beklenen faydalı عمر ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Ticari markalar ve lisanslar

Satin alınan ticari markalar ve lisanslar, tarihi maliyetleriyle gösterilir. Ticari markalar ve lisansların sınırlı faydalı ömrleri bulunmaktadır ve maliyet değerlerinden birikmiş amortismanlar düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Satın alınan ticari markalar ve lisanslar, beklenen faydalı ömrlerine göre doğrusal amortisman yönetimi kullanılarak itfa edilir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(l) Maddi olmayan varlıklar (devamı)

Bilgisayar yazılımı

Satin alınan bilgisayar yazılımları, satın alımı sırasında ve satın almadan kullanıma hazır olana kadar geçen sürede oluşan maliyetler üzerinden aktifleştirilir. Söz konusu maliyetler, faydalı ömürlerine göre (3-15 yıl) itfa edilir.

Bilgisayar yazılımlarını geliştirmek ve sürdürmekle ilişkili maliyetler, oluşturukları dönemde gelir tablosuna kaydedilmektedir. Kontrolü Banka'nın elinde olan, saptanabilir ve kendine özgü yazılım ürünleri ile direkt ilişkilendirilebilen ve bir yıldan fazla süre ile maliyetinin üzerinde ekonomik fayda sağlayacak harcamalar maddi olmayan varlık olarak değerlendirilir. Maliyetler, yazılımı geliştiren çalışanların maliyetlerini ve genel üretim giderlerinin bir kısmını da içermektedir. Maddi olmayan varlık olarak değerlendirilen bilgisayar yazılım geliştirme maliyetleri, faydalı ömürleri üzerinden itfa edilir.

(m) Tedavüldeki banknotlar

Tedavüldeki banknotlar - Türk Lirası

Banka tarafından ihraç edilen banknotlar, söz konusu banknotları elinde tutan kişi ve kuruluşlar adına Banka karşısında bir alacak ifade etmektedir. Tedavüldeki banknotlar ile ilgili yükümlülük finansal tablolara banknotların üzerindeki nominal değerleriyle kaydedilmektedir.

Tedavülden Kaldırılan Banknotlar - Türk Lirası ve Yeni Türk Lirası

Banka, 5083 sayılı “Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin Para Birimi Hakkında Kanun”un Geçici 1’inci Maddesi gereğince Yeni Türk Lirası banknotlar ile birlikte 1 Ocak 2005 ile 31 Aralık 2005 tarihleri arasında yasal olarak tedavülde bulunan Türk Lirası banknotlarının tedavül mecburiyeti süresini 31 Aralık 2005 günü sona erdirmiştir. 1 Ocak 2006 tarihinde işlemeye başlayan 10 yıllık zamanaşımı süresi ise 31 Aralık 2015 günü mesai saati sonuna kadar devam edecektir. On yıllık zamanaşımı süresince bu banknotlar Banka ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş. şubelerinde değiştirilecek, 1 Ocak 2016 gününden itibaren ise değerlerini tamamen yitireceklerdir.

5 Mayıs 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 1 Ocak 2005 tarihinde tedavüle çıkarılan Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruş'ta yer alan “Yeni” ibarelerinin 1 Ocak 2009 tarihinde kaldırılmasına karar verilmiş ve Türk Lirası banknotlar aynı tarih itibarıyla tedavüle çıkarılmıştır. Buna göre, Türk Lirası banknotlar ile birlikte 1 Ocak 2009 ve 31 Aralık 2009 tarihleri arasında yasal olarak tedavülde bulunan Yeni Türk Lirası banknotlarının tedavül mecburiyeti süresi 31 Aralık 2009 günü sona ermiştir. Birlikte tedavül süresinin sona ermesiyle birlikte, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren, Yeni Türk Lirası banknotlar 31 Aralık 2019 tarihi mesai bitimine kadar 10 yıl boyunca, Banka ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş. şubelerince kabul edilecek ve değiştirilebilecektir.

Banka'ya değiştirilmek üzere önemli tutarda tedavülden kaldırılan banknot girişi beklenmemektedir. Banka söz konusu yükümlülükleri yasal olarak sona erdiği güne kadar finansal tablolardan çıkaramayacaktır.

Banka Türk Lirası ve Yeni Türk Lirası banknotlar ile ilgili olan yükümlülüğünü finansal tablolarda “Tedavüldeki Banknotlar” hesabı altında göstermektedir.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla tedavülden kaldırılmış ve zamanaşımı ugramış, ancak halen dolaşımda bulunan banknotlardan kaynaklanan 4.893 bin TL sermaye yedekleri altında muhasebeleştirilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtildikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(n) Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayırlır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanması beklentiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

(o) Kudem tazminatı yükümlülüğü

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kudem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan UMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı ("UMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Bilançoda muhasebeleştirilen kudem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ilerde doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelir / (gider) olarak muhasebeleştirilmektedir.

(p) İlişkili taraflar

Bu finansal tablolardan amacı doğrultusunda Banka'nın hissedarları ile birlikte kamu işletmeleri ilişkili taraflar olarak kabul edilip dipnotlarda gösterilmiştir.

(r) Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

(s) Kârin dağıtılması

TCMB Kanunu'nun 60. maddesine istinaden Banka'nın yıllık yasal safi kârı, aşağıdaki şekilde dağıtılr.

- i) %20'si ihtiyat akçesine,
- ii) Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden, %6 oranında ilk kâr hissesi olarak hissedarlara,
- iii) Yukarıdaki yüzdeler tutarının düşülmesinden sonra kalan miktarın en çok %5'i, iki aylık maaş tutarını geçmemek üzere Banka mensuplarına ve %10'u fevkalade ihtiyat akçesine,
- iv) Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden Genel Kurul kararıyla en çok %6 nispetinde ikinci kâr hissesi olarak hissedarlara verilmektedir.

Bu dağıtımından sonra kalan bakiye T.C. Başkanlık Hazine Müsteşarlığı'na ("Hazine Müsteşarlığı") transfer edilmektedir.

Banka'nın muhasebe defterlerini ve yasal finansal tablolarnı Türk Ticaret Kanunu, vergi mevzuatı ve TCMB Kanunu'na uygun olarak hazırlaması sebebiyle TCMB Kanunu'na uygun olarak Banka'nın kar dağıtımına baz olan kâr Banka'nın 213 sayılı Vergi Kanunu hükümlerine uygun olarak tutulmakta olan defter kayıtlarında yer alan net dönem karıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR (Aksi belirtildikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(t) Saklama işlemleri

Banka, bireyler ve finansal kurumların nam ve hesabına varlıklarını elinde bulundurarak yediemin işlevi görmektedir. Söz konusu finansal varlıkların Banka'nın varlıklarını olmamaları sebebiyle söz konusu varlıklardan doğan gelirler finansal tabloların dışında tutulmaktadır. 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla Banka'nın saklamasında bulunan finansal varlıklar aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2014	31 Aralık 2013
Emanete alınan kıymetler	353.874.094	345.881.812
Toplam	353.874.094	345.881.812

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ

(a) Finansal araçların kullanım stratejisi

Banka'nın faaliyetleri, doğası gereği finansal araçların kullanımını gerektirmektedir. Banka, diğer bankalardan ve kamu kuruluşlarından mevduat; Türkiye'de faaliyet gösteren banka ve finans kurumlarından zorunlu karşılık ve yurt dışında yerleşik vatandaşlardan döviz mevduati (İşçi Dövizleri Hesapları) kabul etmektedir. Banka ayrıca, enflasyon hedefini gerçekleştirmek ve fiyat istikrarını sağlamak amacıyla sahip olduğu temel para politikası aracı olan kısa vadeli faiz oranlarını etkilemek amacıyla, açık piyasa işlemleri aracılığıyla kısa vadeli fon/menkul kıymet kabul etmeyecektir ya da plase etmektedir.

Banka nezdindeki döviz tevdiyat hesaplarına yatırılan döviz mevduatları ile Banka'nın düzenli ihaleler ve doğrudan alımlar suretiyle elde ettiği dövizler Banka'nın döviz rezervlerinin kaynağını oluşturmaktadır. Banka, kendi döviz yükümlülükleri yanında T.C. Hükümeti mali ajanı sıfatıyla dış borç servisini gerçekleştirmek, dışsal şoklara karşı gerekli döviz likiditesini bulundurmak, para ve kur politikası uygulamalarını desteklemek, piyasalara güven vermek gibi amaçlarla döviz rezervi bulundurmaktadır. Banka, döviz rezervlerini TCMB Kanunu'nda belirtildiği şekilde sırasıyla güvenli yatırım, likidite ve getiri önceliklerini dikkate alarak muhafazakar bir yaklaşımla uluslararası piyasalarda yatırıma tabi tutmaktadır.

Bu çerçevede, Banka'nın maruz kaldığı finansal risklerin tamamına yakını, para ve kur politikalarının uygulanması, döviz rezervlerinin yönetilmesi, bankacılık kesimine ve T.C. Hükümeti'ne belirli bankacılık hizmetlerinin sunulması gibi yasal görevlerin yerine getirilmesi sürecinde ortaya çıkmaktadır. Banka, sözü edilen işlemler nedeniyle kredi, piyasa ve likidite risklerine maruz kalmaktadır. Banka'nın para otoritesi olarak para ve kur politikalarının uygulanması sürecinde karşılaştığı finansal riskler seçilen politika hedeflerinin bir sonucudur. Diğer taraftan, döviz rezervlerinin yönetimi sırasında ortaya çıkan finansal riskler bir yatırım tercihinin sonucu olarak ortaya çıkmakta, buna karşın Banka söz konusu riskleri muhafazakar bir şekilde yöneterek en aza indirmeye çalışmaktadır. Döviz rezervleri, Banka Meclisi tarafından onaylanan Döviz Rezerv Yönetimi Yönetmeliği'nde ("Yönetmelik") belirlenmiş olan yatırım kriterleri ve bu çerçevede her yıl sonunda, takip eden yılda uygulanmak üzere Döviz Risk ve Yatırım Komitesi tarafından belirlenen ve Yönetim Komitesi'nin onayı ile uygulamaya konulan Model Portföy'de belirtilen hedefler ve limitler çerçevesinde yönetilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN

FINANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtildikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(b) Kredi riski

Banka, gerçekleştirdiği finansal işlemlerde karşı tarafın işleminden doğan yükümlülüklerini kısmen veya tamamen yerine getirememesi olasılığı olarak tanımlanan kredi riskine maruz kalmaktadır. Kredi riski temel olarak, para politikası uygulamaları çerçevesinde bankalara kısa süreli likidite sağlamak için gerçekleştirilen açık piyasa işlemlerinden, öderne sistemlerinin aksamadan işlemesini sağlamak üzere Gün İçi Limit uygulaması çerçevesinde bankalara verilen fonlardan ve döviz rezerv yönetimi sırasında yapılan yatırımlardan kaynaklanmaktadır. Para politikasının uygulanması ve gün içi limit işlemleri sırasında ortaya çıkan kredi riski kaçınılmaz bir risk olmakla birlikte, işlem miktarının tamamının, belirli bir marj tutarını da içerecek şekilde çok yüksek kredi değerliliğine sahip ve ikincil piyasası bulunan kıymetlerle (döviz depoları, devlet iç borçlanma senetleri ve gelişmiş ülkelerin hazinelerince ihraç edilen menkul kıymetler gibi) teminatlandırılması, mevcut risklerin düzenli izlenip gerektiğinde ilave teminat istenilmesi suretiyle söz konusu riskler yönetilmektedir.

Döviz rezerv yönetimi sırasında maruz kalınan kredi riskinin yönetimi ise, işlem yapılan kuruluşların temerrüt olasılığı ve temerrüt durumunda oluşacak finansal kaybın en aza indirilmesi ilkesi üzerine kurulmuştur. Bu çerçevede Banka, döviz rezerv yönetimi sırasında maruz kaldığı kredi riskini en aza indirmek için üç aşamalı bir risk yönetimi süreci uygulamaktadır. İlk aşamada Banka, yatırımlarını uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarının verdiği kredi notlarını temel olarak Yönetmelik ile belirlenmiş olan minimum kredi notu kısıtına uyan, yüksek kredi kalitesine sahip, onde gelen uluslararası finansal kuruluşlar ve borçlanıcılar ile sınırlımaktadır. Buna göre Banka, vadesi bir yılı geçmemek üzere en az A2 veya denge kredi notuna sahip banka riski alabilmekte; vadesine en fazla 10 yıl kalması kaydıyla, en az A1 veya denge kredi notuna sahip ülkelerce ihraç ya da garanti edilen menkul kıymetlere yatırım yapabilmektedir. Ayrıca, Banka, kredi notu kısıtı aranmaksızın Dünya Bankası, Uluslararası Ödemeler Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, Uluslararası Para Fonu, İslam Kalkınma Bankası Grubu ve Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Kuruluşu tarafından ihraç ya da garanti edilen menkul kıymetlere de yatırım yapabilmektedir. İkinci aşamada ise, takas riski de dahil olmak üzere finansal kuruluşlar ile yapılan işlemlerden kaynaklanan tüm kredi risklerini kontrol etmek amacıyla belirlenen işlem limitlerinin toplamı, yönetilebilir rezervin belirli bir oranı ile sınırlımaktadır. Her yıl Model Portföy kapsamında belirlenen söz konusu toplam kredi riski limiti ile devlet riski dışında kalan kredi riskinin Banka açısından kabul edilebilir düzeyin üzerine çıkışının önlenmesi amaçlanmaktadır. Üçüncü aşamada ise, Yönetmelik ile belirlenmiş olan minimum kredi notu sınırlamasına uyan kuruluşlar arasından, temel ve finansal analiz yöntemlerini de kullanarak işlem yapılabilecek kuruluşlar belirlenmekte ve her bir kuruluş sermaye büyülüğu ve kredi değerliliğini de dikkate alan bir yöntemle bir kredi riski limiti tanımaktadır. Kuruluşlarla yapılan tüm işlemlerde işlem türüne göre hesaplanan kredi riskine maruz tutarlar anlık olarak kuruluşların limitlerine yansıtılmakta, limitlerin kullanımını düzenli olarak izlemekte ve raporlanmaktadır.

Sonuç olarak, rezervlerin çok büyük bir bölümünün ülke hazineleri tarafından ihraç ya da doğrudan garanti edilen kıymetler ile uluslararası kuruluşlar tarafından ihraç edilen kıymetlere yatırılması nedeniyle rezerv yönetimi sırasında alınan kredi riski çok düşük düzeylerde kalmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR (Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(b) Kredi riski (devamı)

31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla varlıkların maksimum kredi riskine maruz tutarı varlık sınıflarına göre (Kredi notlarına göre yapılan sınıflandırma Moody's tarafından açıklanan kredi notları baz alınarak yapılmıştır) aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

	31 Aralık 2014		31 Aralık 2013	
	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)
Bankalardan alacaklar	63.168.388	20	60.562.182	21
- Vadesiz mevduatlar	3.902.848	1	4.371.899	1
Merkez Bankaları	338.467	-	886.555	-
Uluslararası Kuruluşlar	3.461.556	1	3.427.087	1
Yurt dışı Ticari Bankalar	102.825	<1	58.257	<1
- Vadeli mevduatlar	12.811.378	4	17.108.317	6
Merkez Bankaları	9.120.662	3	13.721.321	5
Uluslararası Kuruluşlar	272	<1	2.258.861	1
Yurt dışı Ticari Bankalar	3.690.444	1	1.128.135	<1
Aaa	152.318	<1	-	<1
Aa1	835.804	<1	-	-
Aa2	2.209.875	1	1.128.135	-
Aa3	492.447	-	-	-
Yurt içi Ticari Bankalar	-	-	-	-
- Geri satım vaadi ile alım işlemlerinden alacaklar	46.254.099	14	39.007.450	13
Yurt içi Ticari Bankalar	46.254.099	14	39.007.450	13
- Bankalararası para piyasası işlemlerinden alacaklar	200.063	<1	74.516	<1
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar	237.932.565	74	220.054.904	75
Yabancı Ülke Hazineleri	222.415.879	69	203.513.212	69
Aaa	206.858.333	64	181.866.717	62
Aa1	10.250.641	3	12.295.365	4
Aa3	5.306.905	2	9.351.130	3
Uluslararası Kuruluşlar	6.299.212	2	7.610.591	3
Hazine Müsteşarlığı	9.217.474	3	8.931.101	3
Verilen kredi ve avanslar	19.340.672	6	13.319.157	5
Satılmaya hazır finansal varlıklar	628.430	<1	587.727	<1
Uluslararası Kuruluşlar	628.353	<1	587.660	<1
Yurt dışı Finansal Kuruluşlar	77	<1	67	<1
Diğer varlıklar	-	-	-	-
Toplam	321.070.055	100	294.523.970	100

Yukarıdaki tabloda Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvilleri bulunmakta olup, Banka Hazine Müsteşarlığı'ndan olan söz konusu alacaklarını kredi riski açısından riskli olarak değerlendirmemekte ve kredi riskine maruz tutarın hesaplamasında söz konusu finansal varlıkları dikkate almamaktadır. Ayrıca, Banka'nın yurt içi ticari bankalardan olan para politikası işlemlerinden alacakları daha önce de açıklandığı üzere tamamen teminat altında olduğundan, Banka kredi riskine maruz tutar hesaplamasına söz konusu mevduatları da dahil etmemektedir. 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla Banka'nın yurt içi ticari bankalardan geri satım vaadi ile alım işlemleri çerçevesinde toplam 46.254.099 bin TL (31 Aralık 2013: 39.007.450 bin TL) tutarında alacağı bulunmaktadır. Banka'nın 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla yurt içindeki ticari bankalardan geri satım vaadi ile alım işlemleri çerçevesinde bulunan alacaklarına ilişkin bankalardan almış olduğu menkul kıymet teminatlarının gerçeğe uygun değeri 46.287.689 bin TL'dir (31 Aralık 2013: 40.712.338 bin TL).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmemişçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(b) Kredi riski (devamı)

Ayrıca Banka'nın döviz depo piyasası işlemleri çerçevesinde yurt içi ticari bankalarda bulunan mevduatına ilişkin bankalardan almış olduğu teminat tutarı dahil olmak üzere tüm döviz ve efektif piyasası işlemleri için bankalardan almış olduğu toplam 1.667.203 bin TL tutarında teminatı bulunmaktadır (31 Aralık 2013: 2.247.469 bin TL). 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla, menkul kıymet teminatlarının tamamı Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen tahvillerdir.

31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla kredi riskine maruz tutarın sektörlerle göre sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2014						
	Yabancı Ülke Hazineleri	Yabancı Ülke Merkez Bankaları	Uluslararası Finansal Kuruluşlar	Yurt içi Finansal Kuruluşlar	Yurt dışı Finansal Kuruluşlar	Hazine Müsteşarlığı	Toplam
Bankalardan alacaklar Gerçekle uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar	-	9.459.129	3.461.828	46.454.162	3.793.269	-	63.168.388
Verilen kredi ve avanslar	222.415.879	-	6.299.212	-	-	9.217.474	237.932.565
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	11.872	-	19.328.800	-	-	19.340.672
Diğer varlıklar	-	-	628.353	-	77	-	628.430
Toplam	222.415.879	9.471.001	10.389.393	65.782.962	3.793.346	9.217.474	321.070.055

	31 Aralık 2013						
	Yabancı Ülke Hazineleri	Yabancı Ülke Merkez Bankaları	Uluslararası Finansal Kuruluşlar	Yurt içi Finansal Kuruluşlar	Yurt dışı Finansal Kuruluşlar	Hazine Müsteşarlığı	Toplam
Bankalardan alacaklar Gerçekle uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar	-	14.607.876	5.685.948	39.081.966	1.186.392	-	60.562.182
Verilen kredi ve avanslar	203.513.212	-	7.610.591	-	-	8.931.101	220.054.904
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	12.023	-	13.307.134	-	-	13.319.157
Diğer varlıklar	-	-	587.660	-	67	-	587.727
Toplam	203.513.212	14.619.899	13.884.199	52.389.100	1.186.459	8.931.101	294.523.970

Yukarıdaki tabloda gösterildiği gibi Banka'nın kredi riski, 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla, yabancı ülke hazineleri ve merkez bankaları, uluslararası ve yurt içi finansal kuruluşlar ve Hazine Müsteşarlığı'nda yoğunlaşmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(b) Kredi riski (devamı)

Varlıklar, yükümlülükler ve taahhütlerin 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla coğrafi dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2014					
	Türkiye	Dünya Avrupa Ülkeleri	Kanada ve ABD	Güney Doğu Asya	Dünya Ülkeler	Toplam
Nakit değerler	2.159.229	-	-	-	-	2.159.229
Bankalardan alacaklar	46.454.162	6.614.348	9.795.255	276.150	28.473	63.168.388
Gerçeğe uygun değer farkı kâr /zarara yansıtılan finansal varlıklar	9.217.474	49.198.352	179.041.814	474.925	-	237.932.565
Verilen kredi ve avanslar	19.328.800	1.787	-	-	10.085	19.340.672
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	605.241	-	23.189	-	628.430
Altın rezervleri	3.494.976	41.531.228	2.565.099	-	-	47.591.303
Maddi duran varlıklar	653.300	-	-	-	-	653.300
Maddi olmayan varlıklar	1.395	-	-	-	-	1.395
Dünya varlıklar	110.940	3.597	121	419	-	115.077
Toplam varlıklar	81.420.276	97.954.553	191.402.289	774.683	38.558	371.590.359
Tedavüldeki banknotlar	85.118.222	-	-	-	-	85.118.222
Bankalara borçlar	211.476.803	1	-	2.094	-	211.478.898
Dünya mevduatlar	24.850.473	5.139.241	6.472	504	1.874	29.998.564
Uluslararası kuruluşlara borçlar	-	-	56.246	-	-	56.246
Dünya alınan banka kredileri	32.307	-	-	-	-	32.307
Dünya yükümlülükler	236.187	349.843	972.903	390	1.769	1.561.092
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	4.560.760	-	-	-	-	4.560.760
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	142.191	-	-	-	-	142.191
Öz sermaye	38.642.079	-	-	-	-	38.642.079
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	365.059.022	5.489.085	1.035.621	2.988	3.643	371.590.359
Net bilanço pozisyonu	(283.638.746)	92.465.468	190.366.668	771.695	34.915	-
Bilanço dışı yükümlülükler	26.573.356	-	-	-	-	26.573.356

	31 Aralık 2013					
	Türkiye	Dünya Avrupa Ülkeleri	Kanada ve ABD	Güney Doğu Asya	Dünya Ülkeler	Toplam
Nakit değerler	3.822.593	-	-	-	-	3.822.593
Bankalardan alacaklar	39.081.966	7.427.587	13.469.971	566.029	16.629	60.562.182
Gerçeğe uygun değer farkı kâr /zarara yansıtılan finansal varlıklar	8.931.101	99.627.724	111.496.079	-	-	220.054.904
Verilen kredi ve avanslar	13.307.134	2.741	-	-	9.282	13.319.157
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	566.384	-	21.343	-	587.727
Altın rezervleri	3.163.317	37.583.627	2.365.329	-	-	43.112.273
Maddi duran varlıklar	642.515	-	-	-	-	642.515
Maddi olmayan varlıklar	2.737	-	-	-	-	2.737
Dünya varlıklar	97.300	3.247	216	419	-	101.182
Toplam varlıklar	69.048.663	145.211.310	127.331.595	587.791	25.911	342.205.270
Tedavüldeki banknotlar	74.814.590	-	-	-	-	74.814.590
Bankalara borçlar	188.580.203	1	5.444	289	-	188.585.937
Dünya mevduatlar	29.780.899	9.972.026	9.702	2.432	2.414	39.767.473
Uluslararası kuruluşlara borçlar	-	-	10.551	-	-	10.551
Dünya alınan banka kredileri	208.520	-	-	-	-	208.520
Dünya yükümlülükler	308.673	314.077	858.883	82	4.861	1.486.576
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	4.422.986	-	-	-	-	4.422.986
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	128.170	-	-	-	-	128.170
Öz sermaye	32.780.467	-	-	-	-	32.780.467
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	331.024.508	10.286.104	884.580	2.803	7.275	342.205.270
Net bilanço pozisyonu	(261.975.845)	134.925.206	126.447.015	584.988	18.636	-
Bilanço dışı yükümlülükler	28.702.393	-	-	-	-	28.702.393

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(b) Kredi riski (devamı)

Banka şüpheli alacakları için Banka Meclisi tarafından onaylanmak şartı ile özel karşılık ayırmakta ve karşılık tutarının belirlenmesinde kredi ile ilgili teminatlar ve üçüncü kişilerin garantileri dikkate alınmaktadır. Şüpheli alacak karşılığının belirlenmesinde kredinin kayıtlı değeri ile gelecekteki nakit akımlarının, garanti ve teminatlardan tahsil edilmesi beklenen nakit akımları dahil, kredinin orijinal etkin faiz oranı ile hesaplanmış bugünkü değeri arasındaki fark kullanılmaktadır.

Banka'nın alacaklarını yeniden yapılandırma politikası kredi ödemelerinin daha uzun bir süreye yayılması, ödeme dönemlerinin değiştirilmesi, kredi sözleşmesindeki şartların yeniden gözden geçirilerek kredi şartlarının değiştirilmesi veya ödemelerin ertelenmesi faaliyetlerini içermekte olup Banka ile karşı taraf arasında yapılan yeniden yapılandırma anlaşması Banka Meclisi tarafından onaylanmaktadır.

31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla, Banka'nın kredi ve müşterilere verilen avanslar hesabı içerisinde yer alan karşılık ayrılmamış ancak gecikmesi bulunan kredi bakiyesi ve dolayısıyla söz konusu kredilere ait teminat veya garanti bulunmamaktadır.

31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla, Banka'nın elden çıkarılmak amacıyla tutulan varlığı bulunmamaktadır.

(c) Piyasa riski

Piyasa riski, finansal piyasalardaki fiyatların dalgalanması sonucunda zarara uğrama olasılığını ifade etmekte olup, Banka açısından piyasa riskinin en önemli kaynakları, TL ve rezerv para birimlerine ait faiz oranları, döviz kurları ve altın fiyatlarıdır. Banka, ülkedeki para otoritesi olması itibarıyla, büyük ölçüde açık piyasa işlemleri için kullandığı DİBS portföyünden kaynaklanan TL faiz oranı riskini aktif olarak yönetmemektedir. Bu çerçevede Banka'nın maruz kaldığı TL faiz oranı riski dışında, maruz kaldığı piyasa riskinin asıl olarak bilançosunda yer alan döviz varlık ve yükümlülüklerinden kaynaklandığını söylemek mümkündür.

Banka, maruz kaldığı piyasa riskini yönetmek için, politika hedeflerini ve rezerv bulundurma gerekliliklerini dikkate alarak "Varlık/Yükümlülük Uyumu" yaklaşımını benimsenmiştir. Ancak, benzer yaklaşımı kullanan ticari bankalardan farklı olarak bu yaklaşım çerçevesinde dikkate alınan yükümlülükler Banka bilançosunda yer alan döviz yükümlülükleri yanında Hazine Müsteşarlığı adına gerçekleştirilecek dış borç ödemeleri gibi bilançoda yer almayan tahmini nakit akımlarını da içermektedir. Bu yaklaşım çerçevesinde, her yıl Banka'nın risk toleransını yansıtacak Model Portföy ("MP") belirlenmekte, MP'nin temel değişkenleri olan döviz kompozisyonu ve vade yapısına ilişkin hedefler ve bu hedeflerden sapma limitleri ile piyasa riskinin en aza indirilmesine çalışılmaktadır.

(d) Kur riski

Banka, kur politikasını uygulamak ve diğer politika hedeflerini gerçekleştirmek amacıyla döviz pozisyonu taşıdığından kur riskine maruz kalmaktadır. Kur riski, TL ile bilançoda yer alan yabancı para birimleri arasındaki kurların dalgalanmasından kaynaklanmakta olup, yabancı para birimlerindeki net bilanço pozisyonlarının büyülüklüğü ile doğrudan ilişkilidir. Bilançodaki yabancı para net genel pozisyonu ise uygulanan para ve kur politikalarının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Ancak, para birimleri bazında taşınan net pozisyonların dağılımı da, söz konusu para birimlerinin birbirlerine karşı olan değerlerindeki dalgalanmalar nedeniyle Banka'nın taşıdığı kur riskini etkilemektedir.

Bu çerçevede Banka, MP kapsamında döviz rezervleri için belirlediği döviz kompozisyonu hedefleri ve bu hedeflerden sapma limitleri ile kur riskini kontrol etmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN İNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR (Aksi belirtilmekçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - İNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(d) Kur riski (devamı)

Banka'nın 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla yabancı para net genel pozisyonu aşağıdaki tabloda özetlenmiştir. Söz konusu tabloda, Banka'nın para birimi cinsinden sınıflandırılmış, kayıtlı değerleri üzerinden varlıklar, yükümlülükleri ve öz sermayesi yer almaktadır:

	31 Aralık 2014									
	Yabancı Para									
	ABD									
	Doları	EURO	JPY	CHF	GBP	SDR	Diğer	Toplam	TL	TOPLAM
Nakit değerler	365.576	1.592.321	427	53.738	58.938	-	20.972	2.091.972	67.257	2.159.229
Bankalardan alacaklar	11.623.733	887.202	276.655	529.285	70.754	3.247.612	74.075	16.709.316	46.459.072	63.168.388
Gerçekle uygun değer farkı kár/zara yarıştırılan finansal varlıklar	185.571.827	36.255.144	474.926	-	3.187.645	-	3.225.549	228.715.091	9.217.474	237.932.565
Verilen kredi ve avanslar	14.386.713	4.946.884	-	-	7.075	-	-	19.340.672	-	19.340.672
Satılmaya hazır finansal varlıklar	594.742	77	-	-	-	33.611	-	628.430	-	628.430
Altın rezervleri	47.307.178	-	-	-	-	-	-	47.307.178	284.125	47.591.303
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	653.300	653.300
Maddi olmayan varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	1.395	1.395
Diğer varlıklar	122	836	401	-	637	48	271	2.315	112.762	115.077
Toplam varlıklar	259.849.891	43.682.464	752.409	583.023	3.325.049	3.281.271	3.320.867	314.794.974	56.795.385	371.590.359
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	85.118.222	85.118.222
Bankalara borçlar	163.227.873	26.635.328	-	-	20.649	-	-	189.883.850	21.595.048	211.478.898
Diğer mevduatlar	5.084.212	7.153.681	638.497	53.765	10.946	3.223.371	19	16.164.491	13.834.073	29.998.564
Uluslararası kuruluşlara borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-	56.246	56.246
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	32.307	32.307
Diğer yükümlülükler	956.504	337.154	390	1.988	7.735	-	21.435	1.325.206	235.886	1.561.092
Ertelemiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	4.560.760	4.560.760
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	142.191	142.191
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	169.268.589	34.126.163	638.887	55.753	39.330	3.223.371	21.454	207.373.547	164.216.812	371.590.359
Net bilanço pozisyonu	90.581.302	9.556.301	113.522	527.270	3.285.719	57.900	3.299.413	107.421.427	(107.421.427)	-
	31 Aralık 2013									
	Yabancı Para									
	ABD									
	Doları	EURO	JPY	CHF	GBP	SDR	Diğer	Toplam	TL	TOPLAM
Nakit değerler	1.783.394	1.709.332	328	18.192	132.371	-	110.955	3.754.572	68.021	3.822.593
Bankalardan alacaklar	15.435.583	1.523.741	566.557	526.522	171.367	3.178.840	65.427	21.468.037	39.094.145	60.562.182
Gerçekle uygun değer farkı kár/zara yarıştırılan finansal varlıklar	119.684.520	85.235.552	-	-	3.059.692	-	3.144.039	211.123.803	8.931.101	220.054.904
Verilen kredi ve avanslar	9.878.459	3.433.143	-	-	7.555	-	-	13.319.157	-	13.319.157
Satılmaya hazır finansal varlıklar	554.765	67	-	-	-	32.895	-	587.727	-	587.727
Altın rezervleri	42.850.276	-	-	-	-	-	-	42.850.276	261.997	43.112.273
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	642.515	642.515
Maddi olmayan varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	2.737	2.737
Diğer varlıklar	168	677	419	-	129	47	574	2.014	99.168	101.182
Toplam varlıklar	190.187.165	91.902.512	567.304	544.714	3.371.114	3.211.782	3.320.995	293.105.586	49.099.684	342.205.270
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	74.814.590	74.814.590
Bankalara borçlar	113.361.255	59.100.637	-	-	37.938	-	-	172.499.830	16.086.107	188.585.937
Diğer mevduatlar	4.772.842	17.583.440	4.759	92.397	70.499	3.154.705	6	25.678.648	14.088.825	39.767.473
Uluslararası kuruluşlara borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-	10.551	10.551
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	208.520	208.520
Diğer yükümlülükler	843.677	292.469	438	3.757	18.299	-	19.873	1.178.513	308.063	1.486.576
Ertelemiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	4.422.986	4.422.986
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	128.170	128.170
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	32.780.467	32.780.467
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	118.977.774	76.976.546	5.197	96.154	126.736	3.154.705	19.879	199.356.991	142.848.279	342.205.270
Net bilanço pozisyonu	71.209.391	14.925.966	562.107	448.560	3.244.378	57.077	3.301.116	93.748.595	(93.748.595)	-

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR (Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(d) Kur riski (devamı)

Kambiyo kâr/zararının döviz kurlarındaki hareketliliğe karşı olan duyarlığını ölçmek için, TL'nin bütün yabancı paralar karşısında %10 değer kazandığı varsayıyı altında yabancı para net pozisyon değerleri yeniden hesaplanmıştır. Böyle bir varsayıma dayanan senaryonun Banka'nın 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla mevcut net döviz pozisyonunun toplam piyasa değerinde yol açacağı değer kaybı aşağıdaki tablolarda sunulmaktadır:

Net yabancı para pozisyonunun duyarlığı:

	31 Aralık 2014										
	Yabancı Para										
	ABD Doları	EURO	JPY	CHF	GBP	SDR	Diger	Toplam	TL	Toplam	
Toplam varlıklar	259.849.891	43.682.464	752.409	583.023	3.325.049	3.281.271	3.320.867	314.794.974	56.795.385	371.590.359	
Toplam yükümlülükler	169.268.589	34.126.163	638.887	55.753	39.330	3.223.371	21.454	207.373.547	164.216.812	371.590.359	
Net bilanço pozisyonu	90.581.302	9.556.301	113.522	527.270	3.285.719	57.900	3.299.413	107.421.427	(107.421.427)	-	
TL'nin %10 değer kazanması senaryosu	(9.058.130)	(955.630)	(11.352)	(52.727)	(328.572)	(5.790)	(329.941)	(10.742.143)	10.742.143	-	

	31 Aralık 2013										
	Yabancı Para										
	ABD Doları	EURO	JPY	CHF	GBP	SDR	Diger	Toplam	TL	Toplam	
Toplam varlıklar	190.187.165	91.902.512	567.304	544.714	3.371.114	3.211.782	3.320.995	293.105.586	49.099.684	342.205.270	
Toplam yükümlülükler	118.977.774	76.976.546	5.197	96.154	126.736	3.154.705	19.879	199.356.991	142.848.279	342.205.270	
Net bilanço pozisyonu	71.209.391	14.925.966	562.107	448.560	3.244.378	57.077	3.301.116	93.748.595	(93.748.595)	-	
TL'nin %10 değer kazanması senaryosu	(7.120.939)	(1.492.597)	(56.211)	(44.856)	(324.438)	(5.708)	(330.111)	(9.374.860)	-	(9.374.860)	

(e) Faiz riski

Banka, piyasa faiz oranlarındaki dalgalmalar nedeniyle zarara uğrama olasılığı olarak ifade edilen faiz oranına riskine maruz kalmaktadır. Faiz oranı riski, varlıkların, yükümlülüklerin ve bilanço dışı kalemlerin vadeleri veya yeniden fiyatlandırılması arasındaki zaman farklarını içeren çeşitli faktörlerden kaynaklanmaktadır. Getiri eğrisinin şeklinde veya eğiminde meydana gelen değişiklikler de faiz oranına riskine yol açmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FINANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksı belirtilmemişce, tutular bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FINANSAL RISK YÖNETİMİ (Devamı)

(e) Faiz riski (devamı)

Bankanın 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri ifibarıyla faiz oranı riskine maruz pozisyonu TL ve yabancı para aktif ve pasifler için, aşağıdaki tablolarda özetlenmiştir. Tablolarla, Bankanın sözleşmeyeniden fiyatlandırma tarihlerine kalan sürelerde göre sınıflandırılmış kayıtlı değerleri üzerinden varlık ve yükümlülükleri yer almaktadır.

31 Aralık 2014

	Yabancı Para						TL				Faizsiz Toplam	TL Toplam	
	1 aya Kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Faizsiz	YP Toplam	1 aya Kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl		
Nakit değerler	-	-	-	-	-	-	2.091.972	2.091.972	-	-	-	67.557	67.257
Bankalarдан alacaklar	12.811.378	-	-	-	-	3.897.938	16.709.316	46.454.161	-	-	-	4.911	46.459.072
Gereğe uygun değer farkı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.159.229
Kâr/zara yarıştıran finansal varlıklar	14.922.887	58.090.449	155.701.755	594	-	10.085	228.715.091	1.974.749	3.619.600	3.623.125	-	-	237.932.565
Verilen kredi ve avanslar	4.595.426	5.868.897	8.865.670	-	-	628.430	19.340.672	-	-	-	-	-	19.340.672
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	-	-	-	47.307.178	47.307.178	-	-	-	-	-	628.430
Altın rezervleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47.591.303
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	653.300
Maddi olmayan varlıklar	-	-	-	-	-	2.315	2.315	-	-	-	-	-	653.300
Düzen varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.395
Toplam varlıklar	32.329.691	63.959.346	164.567.425	594	-	53.937.918	314.794.974	48.428.910	3.619.600	3.623.125	-	-	112.762
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	112.762
Bankalara borçlar	-	-	-	-	-	189.883.850	189.883.850	-	-	-	-	-	112.762
Düzen mevduatlar	8.997.021	355.548	2.670.720	2.594.039	-	1.544.163	16.164.491	1.3.320.846	21.565.097	-	-	-	112.762
Uluslararası kuruluşlara borçlar	-	-	-	-	-	-	-	237.748	-	-	-	-	112.762
Diger alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	112.762
Diger yükümlülükler	-	-	-	-	-	1.325.206	-	32.307	-	-	-	-	112.762
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	112.762
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	112.762
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	112.762
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	8.997.021	358.548	2.670.720	2.594.039	-	192.753.153	207.373.547	-	-	-	-	-	112.762
Bilancodaki faizle duyarlı açık	23.332.670	63.600.798	161.896.705	(2.593.445)	-	(138.815.301)	107.421.427	35.075.757	(18.183.245)	3.623.125	-	-	(127.937.064)
													38.642.079

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

**31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
İNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**
(Aksi belirtilen meddeğe, tutular bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - İNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(e) Faiz riski (devamı)

	31 Aralık 2013						31 Aralık 2013						TL	Toplam	
	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Faizsiz	YP	Toplam	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Faizsiz	TL
Nakit değerler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	68.021	68.021
Bankalarдан alacaklar	17.108.317	-	-	-	-	-	3.754.572	3.754.572	21.468.037	39.081.966	-	-	-	12.179	39.084.145
Gerceğin uygun değeri farkı	-	-	-	-	-	-	4.359.720	-	-	-	-	-	-	-	60.562.182
kâz/zarara yasutulan finansal varlıklar	27.535.428	27.330.827	156.237.548	-	-	-	211.123.803	1.823.514	5.367.564	1.740.023	-	-	-	8.931.101	220.054.904
Verilen kredi ve avanslar	1.120.201	1.661.261	10.536.054	1.641	-	-	13.319.157	-	-	-	-	-	-	-	13.319.157
Satılıkaya hazır finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	587.727	587.727	-	-	-	-	-	-	587.727
Altın rezervleri	33.152.669	-	-	-	-	-	9.697.607	42.850.276	-	-	-	-	-	-	43.112.273
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	642.515
Maddi olmayan varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	642.515
Diger varlıklar	-	-	-	-	-	-	2.014	2.014	28.497	-	-	-	-	-	2.737
Toplam varlıklar	78.916.615	28.992.088	166.793.602	1.641	-	18.401.640	293.105.586	40.933.977	5.367.564	1.740.023	-	-	-	70.671	99.168
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.058.120
Bankalara borçlar	-	-	-	-	-	-	172.499.830	5.954	-	-	-	-	-	-	174.814.590
Diğer mevduatlar	409.369	656.850	4.529.758	5.725.020	-	14.357.651	25.678.648	-	-	-	-	-	-	-	16.080.153
Uluslararası kuruluşlara borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.088.825
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.551
Diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	1.178.513	1.178.513	-	-	-	-	-	-	10.551
Ertelemiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	208.520
Kıdem kazanımları yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	128.170
Öz servmeye	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	128.170
Toplam yükümlülükler ve öz servmeye	409.369	656.850	4.519.758	5.725.020	-	188.035.994	199.356.991	214.474	-	-	-	-	-	-	32.780.467
Bilançoındaki faize duyarlı açık	78.507.246	28.335.238	162.233.844	(5.713.379)	-	(169.634.354)	93.748.595	40.719.503	5.367.564	1.740.023	-	-	-	-	142.633.805
														-	(141.575.685)
														-	(93.748.595)

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtildiğince, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(e) Faiz riski (devamı)

Banka'nın ülkeydeki para otoritesi olması itibarıyla tablolarda yer alan faize duyarlı bilanço pozisyonlarının dikkatli yorumlanması gerekmektedir. Zorunlu karşılıklar, Türkiye'de yürürlükte olan bankacılık mevzuatına göre bankaların yurt içi toplam pasiflerinden, Banka'nın 2005/1 sayılı Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ'inde belirlenen indirimler sonrası hesaplanan tutarlar ile yurt dışı şubeleri adına Türkiye'den kabul ettikleri mevduat/katılım fonu ve bankalarca temin edilip yurt dışı şubeleri nezdinde izlenen kredi tutarları üzerinden ve yine aynı Tebliğ'de belirlenen oranlar kullanılarak hesaplanmakta ve Banka'ya yatırılmaktadır. Banka'nın 5 Aralık 2008 tarihli duyurusu ile 11 Aralık 2008 tarihinden başlayarak yabancı para zorunlu karşılıklara faiz ödenmesi uygulamasına son verilmiştir, ayrıca 23 Eylül 2010 tarihinde zorunlu karşılıklarla ilgili olarak önemli bir politika değişikliği kararı alınmış, gelecekte zorunlu karşılık oranlarının makroekonomik ve finansal riskleri azaltıcı araçlardan biri olarak daha aktif bir şekilde kullanılabilmesini sağlamak amacıyla Türk parası zorunlu karşılıklara faiz ödenmesi uygulamasına son verilmiştir. Ancak, diğer merkez bankaları ile benzer şekilde, kısa vadeli faiz oranlarını temel para politikası aracı olarak kullanan Banka'nın, TL varlıklarından kaynaklanan faiz oranı riskini aktif olarak yönetmesi Banka'nın para politikası uygulamaları ile lehetileceğinden tercih edilmemektedir. Ancak, toplam faiz riskinin gösterilmesi amacıyla hazırlanan tablolarda, Banka'nın TL faiz riskini yönetip yönetmediğine bakılmaksızın TL varlık ve yükümlülükleri de içeren bütün varlık ve yükümlülükleri bulunmaktadır.

Banka, yabancı para varlıklarından kaynaklanan faiz oranı riskini ise, MP kapsamında temel rezerv para birimleri için vade hedefleri belirleyerek kontrol etmektedir. Vade hedeflerinin belirlenmesinde, faiz oranı riskinin seviyesi için önemli bir gösterge olan "sure" (duration) değerleri kullanılmaktadır. Banka'nın faiz oranı riskine karşı genel tolerans seviyesini gösteren SMP süre hedefleri, bilançoda yer alan yükümlülüklerin ve bilanço dışı tahmini nakit akımlarının vade yapısı baz alınarak belirlenmekte, belirlenen süre hedeflerinden sapmalar ise limitler ile sınırlanmaktadır.

Banka'nın döviz varlıklarının faiz oranı riskine duyarlığını ölçmek için, temel rezerv para birimlerindeki (ABD Doları ve EURO) varlıkların ortalama "düzeltilmiş süre" (modified duration) rakamları kullanılarak ilgili faiz oranlarındaki değişimlerin varlıkların piyasa değerine etkisini tahmin etmek mümkündür.

Bu çerçevede, 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla mevcut döviz varlıklarının ortalama düzeltilmiş süre rakamlarına göre, ilgili faiz oranlarında %1'lük bir artış olması durumunda varlıkların piyasa değerinde ortaya çıkabilecek düşüşler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. %1'lük artış senaryosu, ilgili para birimlerine ait getiri eğrilerinin bütün vadelerde anlık olarak %1 yukarı kayması varsayıma dayanmaktadır.

Döviz varlıklarının piyasa değerinin faiz oranlarına duyarlılığı;

	31 Aralık 2014			31 Aralık 2013		
	ABD Doları	Euro	Toplam	ABD Doları	Euro	Toplam
Varlıkların Piyasa Değeri Faiz oranlarında %1'lük artış olmasının varlıkların piyasa değerine etkisi	185.571.827	36.255.144	221.826.971	119.684.520	85.235.552	204.920.072
	(1.112.398)	(582.803)	(1.695.201)	(1.029.847)	(784.220)	(1.814.067)

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmédikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(e) Faiz riski (devamı)

Aşağıdaki tablolar, 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihlerinde parasal finansal araçlar için para birimlerine göre ortalama etkin faiz oranlarını özetlemektedir:

	31 Aralık 2014		
	ABD Doları (%)	EURO (%)	TL (%)
Varlıklar			
Bankalardan alacaklar	0,11	0,03	8,51
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	0,16	-	8,40
Verilen kredi ve avanslar	0,43	0,31	-
Yükümlülükler			
Bankalara borçlar	-	-	7,50
Diger mevduatlar	0,25	0,31	8,25
31 Aralık 2013			
	ABD Doları (%)	EURO (%)	TL (%)
	0,09	0,07	7,10
Varlıklar			
Bankalardan alacaklar	0,16	0,20	9,82
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	0,46	0,47	-
Yükümlülükler			
Bankalara borçlar	-	-	3,50
Diger mevduatlar	0,25	0,43	5,00

(f) Likidite riski

Likidite riski, vadesi gelen yükümlülükleri karşılayacak nakdi bulmakta zorluk çekmek ya da varlıkları olması gereken değerin altında nakde dönüştürmek zorunda kalmak olarak tanımlanmaktadır. Türk bankacılık sistemi için nihai likidite kaynağı olan Banka açısından, TL likidite riskinden bahsetmek çok anlamlı olmamaktadır. Banka, yabancı para varlık ve yükümlülüklerinden kaynaklanan likidite riskini yönetmek için ise, nakit akımlarını para birimleri bazında uyumlandırmaya çalışmakta, beklenmeyen ödemelerin sorunsuz karşılaşmasını temin edebilmek için de yalnızca yüksek likiditeye sahip varlıklara yatırım yapmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FINANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksı belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FINANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(f) Likidite riski (devamı)

Aşağıdaki tablolar, Banka'nın TL ve yabancı para varlık ve yükümlülüklerini bilanço tarihinde, sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan süreyi baz alarak ligili vade gruplamasına göre analiz etmektedir.

	31 Aralık 2014										
	TL										
	Yabancı Para										
	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Bağımlanmayan	YP	Vadesiz	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl
Nakit değerler	2.091.972	12.811.378	-	-	-	-	2.091.972	67.257	-	-	-
Bankaardan alacaklar	3.897.938	-	-	-	-	-	16.709.316	4.911	46.454.161	-	-
Gereç uygur değer fuksi kar/zarara yanstılan finansal varlıklar	-	6.057.870	41.344.616	130.071.735	51.139.586	101.284	-	228.715.091	-	-	-
Veniten kredi ve avanslar	10.085	4.595.426	5.868.897	8.865.670	594	-	19.340.672	-	-	-	-
Satılmış veya hazır finansal varlıklar	628.430	-	-	-	-	-	638.430	-	-	-	-
Altın rezervleri	10.380.751	36.926.427	-	-	-	-	47.367.178	284.125	-	-	-
Maddi durağan varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maddi olmayan varlıklar	2.315	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diger varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam varlıklar	17.011.491	60.391.101	47.213.513	138.937.405	51.140.180	101.284	-	314.794.974	58.391	2.315	6.093.843
Toplam varlıklar Tedaddeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	414.684	47.175.714	50.930	2.351.148
Bankaların borçları	-	189.883.850	-	-	-	-	-	85.118.222	-	-	-
Diger mevduatlar	1.002.459	9.538.725	358.548	2.670.720	2.594.039	-	-	189.883.850	29.951	21.565.097	-
Ulaşlararası kuruluşlara borçlar	-	-	-	-	-	-	-	16.164.491	347.820	13.486.233	-
Diger alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	56.246	-	-
Diger yükümülüükler	867	394.626	-	-	-	-	-	-	32.307	-	-
Entlebens vergi yükümülüüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	217.938	-	-
Kadem tazminatı yükümülüüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	4.560.760	-	-
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	142.191	-	-
Toplam yükümülüükler ve öz sermaye	1.003.326	199.817.201	358.548	2.670.720	2.594.039	101.284	-	929.713	207.373.547	12.092.057	2.351.148
Bilançoındaki faize dayaklı açık	16.008.165	(139.426.100)	46.854.945	136.266.685	48.546.141	-	(128.558.442)	107.421.427	(167.008)	(12.092.057)	(566.875)
										142.191	164.216.812
											371.590.359
											(107.421.427)

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN İNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksı belirtilmemişde, tutular bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - İNANSAL RISK YÖNETİMİ (Devamı)

(f) Likidite riski (devamı)

31 Aralık 2013

	Yanbane Para						TL					
	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Toplam	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Toplam
Nakit değerler	3.754.572	-	-	-	-	3.754.572	65.021	-	-	-	-	68.021
Bankalarla alacaklar	4.359.720	17.108.317	-	-	-	21.468.037	12.179	39.081.966	-	-	-	39.094.145
Gereç uygun diğer fakt kâğızlarına yarıştırılan finansal varlıklar	-	15.881.895	13.732.304	16.499.902	65.009.702	-	211.123.803	-	-	-	-	220.054.904
Verilen kredi ve avanslar:	-	1.120.201	1.661.261	10.536.054	1.641	-	13.319.157	-	-	-	-	13.319.157
Satılmaya hazır finansal varlıklar	587.727	-	-	-	-	587.727	-	-	-	-	-	587.727
Alın rezervleri	9.697.607	-	33.152.669	-	-	-	42.850.276	261.997	-	-	-	642.515
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	642.515
Düzenli olumsayan varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.737
Diger varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.737
Toplam varlıklar	18.399.626	67.263.082	15.393.565	127.035.956	65.011.333	2.014	293.105.586	342.197	39.110.463	1.288.125	1.892.568	5.750.408
Tedavüdeki bankollar	-	-	-	-	-	-	74.814.590	-	-	-	-	74.814.590
Beklənilər borçları	16.124.279	156.375.051	-	-	-	-	172.499.830	16.086.153	5.934	-	-	16.086.107
Diger mevduatlar	14.357.651	409.369	656.850	4.529.758	5.725.020	-	25.678.648	14.088.825	-	-	-	14.088.825
Ulaşlararası kuruluşlara borçlar	-	-	-	-	-	-	-	10.551	-	-	-	10.551
Diger idman banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	208.520	-	-	208.520
Diger yükumlulukler	886.691	-	-	-	-	-	291.822	1.178.513	(68.163)	-	-	376.226
Erielenmiş vergi yükumlulukları	-	-	-	-	-	-	-	4.422.986	-	-	-	4.422.986
Kadem təzminatlı yükumlulukları	-	-	-	-	-	-	-	-	-	128.170	-	128.170
Oz semmeyec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32.780.467
Toplam yükumliliklər və ditzemmeyec	31.369.121	156.784.120	656.850	4.529.758	5.725.020	-	291.822	199.356.991	142.129.409	214.474	-	504.396
Bilançodakı faizə dayanık aqik	(12.969.495)	(89.521.338)	14.736.715	122.506.198	59.286.323	-	(289.808)	93.748.595	(141.787.212)	38.895.999	1.892.568	5.750.408
												211.527
												(93.548.595)

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR (Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(f) Likidite riski (devamı)

Banka'nın türev enstrümanları dışındaki finansal yükümlülüklerine ait, sözleşmeye dayalı brüt nakit akımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu anapara ve faiz ödemelerini içeren nakit akımların indirgenmemiş olması sebebiyle toplam tutarlar bilançoda belirtilen toplam tutarlar ile farklılık gösterecektir.

	Vadesiz	1 aya kadar	1-3 ay	3 ay-1 yıl	1-5 yıl	5 yıl ve üzeri	Dağıtılamayan	31 Aralık 2014	Toplam
Tedavüldeki banknotlar	85.118.222	-	-	-	-	-	-	-	85.118.222
Bankalara borçlar	29.951	211.448.947	-	-	-	-	-	-	211.478.898
Diger mevduatlar	1.350.278	23.025.028	358.897	2.636.784	2.648.515	-	-	-	30.019.502
Uluslararası kuruluşlara borçlar	56.246	-	-	-	-	-	-	-	56.246
Diger alınan banka kredileri	-	32.307	-	-	-	-	-	-	32.307
Toplam finansal yükümlülükler	86.554.697	234.506.282	358.897	2.636.784	2.648.515	-	-	-	326.705.175

	Vadesiz	1 aya kadar	1-3 ay	3 ay-1 yıl	1-5 yıl	5 yıl ve üzeri	Dağıtılamayan	31 Aralık 2013	Toplam
Tedavüldeki banknotlar	74.814.590	-	-	-	-	-	-	-	74.814.590
Bankalara borçlar	16.131.735	172.454.202	-	-	-	-	-	-	188.585.937
Diger mevduatlar	28.446.476	409.476	657.614	4.547.242	5.743.455	-	-	-	39.804.263
Uluslararası kuruluşlara borçlar	10.551	-	-	-	-	-	-	-	10.551
Diger alınan banka kredileri	-	208.540	-	-	-	-	-	-	208.540
Toplam finansal yükümlülükler	119.403.352	173.072.218	657.614	4.547.242	5.743.455	-	-	-	303.423.881

(g) Operasyonel risk

Operasyonel risk insan veya sistem hataları, başarısız iş süreçleri veya dışsal olaylardan kaynaklanan kayıplara ilişkin risktir.

Banka, personelin veya iş süreçlerinin başarısızlığı nedeniyle ortaya çıkabilecek hataları veya olayları engellemek ve tespit etmek amacıyla etkin iç kontrol sistemleri kurmakta ve bu şekilde, operasyonel riskin neden olduğu kayıpları en aza indirmeyi amaçlamaktadır.

Banka, operasyonel risklerin yönetimini birimlerin kendi sorumluluğuna bırakmıştır. Banka Meclisi kararları çerçevesinde, operasyonel riskler sonucu herhangi bir finansal kaybın ortaya çıkması durumunda bu durum finansal kaybın büyülüğüne göre çeşitli yönetim kademelerine raporlanmaktadır. Söz konusu zararlara ilişkin limitler gerek göründükçe Banka Meclisi tarafından güncellenmektedir. Yapılan incelemeler sonucunda yetkilendirilmiş yönetim kademesinin uygun görüşü üzerine finansal kayıp kanunen kabul edilmeyen giderler kalemine alınmaktadır. Kaydedilen giderler üçer aylık devrelerde Banka Meclisi'nin bilgisine sunulmaktadır.

Operasyonel riskler dahil olmak üzere risklerin etki ve olasılıklarına göre değerlendirilmesi ve riskleri karşılamak amacıyla kurulan kontrollerin yeterliliği, etkinliği ve verimliliği doğrudan Başkan'a raporlama yapan Denetim Genel Müdürlüğü ("DGM") tarafından yürütülen denetimler ile tespit edilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(g) Operasyonel risk (devamı)

DGM'nin yaptığı risk değerlendirmesi iki aşamadan oluşmaktadır. Bunlardan ilki Yıllık Denetim Planı'nın oluşturulması amacıyla yapılmaktadır. DGM her yıl sonunda Banka genelinde temel iş süreçlerini gözden geçirmekte ve yaptığı risk değerlemesi ile denetlenecek iş süreçlerini risk bazlı olarak sıralamaktadır. Her iş süreci finansal risk, operasyonel risk, imaj/itibar riski ve yasal risk başlıklarını altında değerlendirilmekte ve riski en yüksek iş süreçleri bir sonraki yılın Yıllık Denetim Planı'na alınmaktadır.

İkinci aşamada, yapılan denetimlerde risk seviyesi yüksek olan süreçler riskler ve kontroller açısından daha detaylı incelenmektedir. İnsan hatası, sistem hatası, yetersiz/etkin olmayan prosedürler ve alt süreçler nedeniyle yürütülen işlemlerde karşılaşılabilen riskler belirlenmektedir. Denetlenen iş süreci, iş sürekliliğinin sağlanması amacıyla yapılan planlar, fiziksel güvenlik, sistemsel güvenlik, yasal düzenlemelere ve yazılı kurallara uygunluk, insan kaynağının yeterliliği ve bilgi güvenliği açısından değerlendirilmektedir. Ayrıca iş süreçlerinde karşılaşılabilen finansal riskler ile imaj/itibar riskleri de belirlenmektedir. Bu risklerin makul seviyeye indirgenmesi için tasarlanan kontroller yeterlilik ve etkinlikleri açısından değerlendirilmekte, etkinliği artıracak ek kontroller önerilmektedir.

Yapılan denetimler sonrasında belirlenen önemli riskler ve önerilen kontroller üç ayda bir Yönetim Komitesi'ne sunulmakta, risklerin makul seviyeye indirgenmesi için yapılan çalışmalar takip edilmektedir.

(h) Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer bir finansal aracın, zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında, gönüllü taraflar arasında gerçekleşecek bir cari işlemede, el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa teşkilatlanmış bir piyasada işlem gören fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Banka, finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerlerini hâlihazırda mevcut piyasa bilgilerini ve uygun değerlendirme yöntemlerini kullanarak belirlemiştir. Ancak piyasa bilgilerini değerlendirip gerçeğe uygun değerleri tahmin edebilmek, yorum ve muhakeme gerektirmektedir. Buna bağlı olarak burada sunulan tahminler Banka'nın cari bir piyasa işleminde elde edebileceği değerlerden farklı olabilir.

Aşağıdaki tablo, Banka'nın bilançosunda gerçeğe uygun değerleri ile sunulmayan finansal varlıkların defter değerlerini ve gerçeğe uygun değerlerini özetlemektedir.

	Defter değeri		Gerçeğe uygun değer	
	31 Aralık 2014	31 Aralık 2013	31 Aralık 2014	31 Aralık 2013
Finansal varlıklar				
Altın rezervi	47.591.303	43.112.273	47.591.303	43.112.273
Bankalardan alacaklar	63.168.388	60.562.183	63.201.978	62.267.070
Verilen kredi ve avanslar	19.340.672	13.319.157	19.349.515	13.326.588
Finansal yükümlülükler				
Tedavüldeki banknotlar	85.118.222	74.814.590	85.118.222	74.814.590
Bankalara borçlar	211.478.898	188.585.937	211.478.898	188.585.937
Diğer mevduatlar	29.998.564	39.767.473	29.959.121	39.705.559
Diğer alınan banka kredileri	32.307	208.520	32.307	208.520

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtildikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(h) Finansal araçların gerçeğe uygun değeri (devamı)

Finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tahmini için kullanılan uygulanabilir yöntem ve varsayımlar aşağıdaki gibidir:

(i) Finansal varlıklar

İskonto edilmiş maliyet bedeliyle gösterilen nakit değerler ve bankalardaki alacakların kayıtlı değerlerinin kısa vadeli olmaları sebebiyle gerçeğe uygun değerlerini yansıttığı kabul edilmektedir.

Verilen kredi ve avansların gerçeğe uygun değerleri, bilanço tarihi itibarıyla benzer finansal varlıklara uygulanan faiz oranları üzerinden gelecekteki nakit akışlarının indirgenmesi suretiyle hesaplanmıştır.

(ii) Finansal yükümlülükler

Tedavüldeki banknotların gerçeğe uygun değeri, nominal değerlerini ifade etmektedir.

Bankalara borçlar ve diğer alınan banka kredileri gibi iskonto edilmiş maliyet değerinden muhasebeleştirilen finansal yükümlülüklerin kısa vadeli olmaları nedeniyle, taşınan değerlerinin gerçeğe uygun değerlerini yansıtlığı kabul edilir.

Diğer mevduatların gerçeğe uygun değerinde benzer kredi riski taşıyan, aynı para biriminde ve vadedeki finansal araçlar için bilanço tarihinde geçerli olan piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş nakit akımları temel alınmaktadır.

Aşağıdaki tablo, 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla Banka'nın bilançosunda yer alan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerinin, değerlendirme tekniklerinin seviyesine göre sunumunu özetlemektedir:

31 Aralık 2014	Seviye 1 (*)	Seviye 2 (**)	Seviye 3 (***)	Toplam
Gerçeğe uygun değer farkı				
kâr/zarara yansıtılan				
finansal varlıklar				
Alım-satım amaçlı finansal varlıklar				
- Borçlanma senetleri	237.932.565	-	-	237.932.565
Satılmaya hazır finansal varlıklar				
- Hisse senetleri	-	628.430	-	628.430
Toplam varlıklar	237.932.565	628.430		238.560.995

(*) Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.

(**) Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direk ya da indirek olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.

(***) Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(h) Finansal araçların gerçeğe uygun değeri (devamı)

31 Aralık 2013	Seviye 1 (*)	Seviye 2 (**)	Seviye 3 (***)	Toplam
Gerçeğe uygun değer farkı				
kâr/zarara yansıtılan				
finansal varlıklar				
Alım-satım amaçlı finansal varlıklar				
- Borçlanma senetleri	220.054.904	-	-	220.054.904
Satılmaya hazır finansal varlıklar				
- Hisse senetleri	-	587.727	-	587.727
Toplam varlıklar	220.054.904	587.727	-	220.642.631

(*) Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.

(**) Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direk ya da indirek olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.

(***) Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir verİYE dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

i) Sermaye yönetimi

Banka'nın 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla öz sermaye kalemleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

	31 Aralık 2014	31 Aralık 2013
Ödenmiş sermaye	47.464	47.464
Birikmiş kâr	36.184.785	31.024.507
Diğer yedekler	2.409.830	1.708.496
Öz sermaye toplamı	38.642.079	32.780.467

Banka'nın yıl içerisindeki öz sermaye hareketleri öz sermaye değişim tablolarında açıklanmıştır.

Banka'nın yıllık net yasal kârının dağıtımına ilişkin hususlar TCMB Kanunu ile belirlenmekte; ancak Banka'nın tutması gereken asgari sermaye miktarına ilişkin herhangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Sermaye artışının en önemli kaynağını dağıtılmamış kârlar oluşturmaktadır.

Banka kâr amacı gütmeyen bir kuruluş olması nedeniyle, kârını azami seviyeye çıkarmayı amaçlamamaktadır. Ancak normal operasyonlarından piyasa getirileri ile orantılı bir kâr elde etmeyi hedeflemektedir.

Banka'nın sermaye yönetimindeki en önemli amacı TCMB Kanunu gereği görevlerini yerine getirmesi sırasında ortaya çıkan beklenmeyen zararları karşılayabilecek düzeyde yeterli sermaye bulundurmaktır. Söz konusu beklenmeyen zararların Banka'nın destekleyici faaliyetlerinden, Banka'nın nihai likidite kaynağı olmasından veya TL'nin diğer yabancı paralar karşısında değer kazanması ile yabancı para rezervlerdeki zararlardan kaynaklanması muhtemeldir.

Banka, yeterli sermaye miktarını ve gerekli likiditeyi sağlamak amacıyla karşı tarafların kredi risklerini de dikkate alarak ve düşük risk içeren yatırımlarını kullanarak makul bir getiri kazanmayı hedeflemektedir. Bunlara ilave olarak Banka, stratejik varlık tahsisinde Banka'nın risk toleransını dikkate almakta ve sermayenin ve ulusal rezervlerin korunmasına önem vermektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmemiş olmak üzere, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 - ÖNEMLİ MUHASEBE TAHMİNLERİ VE MUHASEBE POLİTİKALARININ UYGULANMASINDA VERİLEN KARARLAR

Banka, bir sonraki finansal dönemde raporlanacak varlık ve yükümlülüklerini etkileyen tahmin ve varsayımlar yapmaktadır. Tahmin ve varsayımlar devamlı olarak değerlendirilmekte ve mevcut şartlar dahilinde makul olduğuna inanılan gelecek bekleyenleri de içeren tarihsel deneyimlere ve diğer faktörlere dayandırılmaktadır.

(a) Kredi ve avansların değer düşüklüğü karşılıkları

Banka, kredi portföyünü olası bir değer düşüklüğünü tespit etmek amacıyla periyodik olarak gözden geçirmektedir. Banka, değer düşüklüğü karşılığı ayrılmamasına ilişkin karar aşamasında, kredi portföyünün gelecekteki tahmini nakit akışında ölçülebilir bir azalmayı gösteren bir veri olup olmadığını özellikle bireysel olarak bir kredinin değer düşüşünün tespitinden önce değerlendirmektedir. Bu değerlendirme, portföy içindeki borçluların nakit akışları ile ilgili olumsuz gelişmeleri ifade edebilecek verileri ve aynı zamanda belli bir risk grubunun aktiflerindeki zayıflık ilişkisi içerisinde olan ulusal ya da mahalli ekonomik koşulları içermektedir. Banka, gelecekteki nakit akışlarının planlanması kredi riski taşıyan varlıklar için geçmişteki tecrübeleri ve portföyde bulunan benzer varlıkların değer düşüklüğü kanıtlarını değerlendirmektedir. Gelecek nakit akışının tutarının ve zamanlamasının tahmininde kullanılan yöntem ve varsayımlar tahmin edilen zarar ve gerçekleşen zarar arasındaki farkı en aza indirmek için düzenli olarak gözden geçirilmektedir.

(b) Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri

Banka'nın merkez bankacılığı faaliyeti çerçevesinde satın aldığı ve satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılan sermaye yatırımı, söz konusu sermaye yatırımının net varlık değerinin %70'i olarak hesaplanan gerçeğe uygun değer ile muhasebeleştirilmiştir. Bu değerlendirme yöntemi daha önce söz konusu sermaye yatırımının alım ve geri alım işlemleri fiyatlandırmasında kullanılmıştır (Not 9).

NOT 6 - BANKALARDAN ALACAKLAR

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
Geri satım vaadi ile alım işlemlerinden alacaklar	46.254.099	39.007.450
Vadeli mevduatlar	12.811.378	17.108.317
Vadesiz mevduatlar	3.902.848	4.371.899
Bankalararası para piyasası işlemlerinden alacaklar	200.063	74.516
Toplam	63.168.388	60.562.182

Geri satım vaadi ile alım işlemleri Banka'nın açık piyasa işlemleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

NOT 7 – GERÇEĞE UYGUN DEĞER FARKI KÂR/ZARARA YANSITILAN FİNANSAL VARLIKLAR

	<u>31 Aralık 2014</u>		<u>31 Aralık 2013</u>	
	Maliyet	Defter değeri	Maliyet	Defter değeri
Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvilleri ve hazine bonoları	9.034.712	9.217.474	9.158.267	8.931.101
Yabancı devlet tahvilleri ve hazine bonoları	222.480.192	222.415.879	203.882.902	203.513.212
Uluslararası kuruluşlar tahvilleri(*)	6.223.340	6.299.212	7.521.139	7.610.591
Toplam	237.738.244	237.932.565	220.562.308	220.054.904

(*)Uluslararası kuruluşlar tahvilleri, Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank), Uluslararası İslami Likidite Kuruluşu (IILM), İslam Kalkınma Bankası (IDB) ve Dünya Bankası (International Bank of Reconstruction and Development - IBRD) tarafından ihraç edilen kuponlu ve iskontolu menkul kıymetlerdir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR (Aksi belirtildikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 - VERİLEN KREDİ VE AVANSLAR

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
Şirketlere verilen kredi ve avanslar:		
Yabancı ülke kredileri	11.872	12.023
Yurt içi krediler	19.328.800	13.307.134
Toplam canlı krediler	19.340.672	13.319.157
Tahsil gecikmiş krediler	3.560.589	3.272.684
Toplam verilen kredi ve avanslar , brüt	22.901.261	16.591.841
Krediler değer düşüklüğü karşılığı	(3.560.589)	(3.272.684)
Net verilen kredi ve avanslar	19.340.672	13.319.157

Krediler değer düşüklüğü karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
1 Ocak bakiyesi	3.272.684	2.728.840
Yıl içinde ayrılan/(iptal olan) karşılık (*)	287.905	543.844
31 Aralık bakiyesi	3.560.589	3.272.684

(*) Krediler değer düşüklüğü karşılığı, yabancı para değerlemesinden kaynaklanmaktadır.

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla Banka'nın yeniden yapılandırılan 12.101 bin TL (31 Aralık 2013: 12.370 bin TL) tutarında verilen kredi ve avansları bulunmaktadır. Yeniden yapılandırma anlaşmasına göre Banka, yukarıda bahsedilen yeniden yapılandırılmış kredinin 10.928 bin TL (4.712.512 ABD Doları) tutarındaki (31 Aralık 2013: 10.058 bin TL (4.712.512 ABD Doları)) faiz alacağından tarafın yeniden yapılandırma anlaşmasındaki yükümlülüğünü yerine getirememesi durumunda tutarın tekrar tahakkuk ettirilmesi şartıyla vazgeçmiştir. 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla Banka söz konusu şarta bağlı olacağı için karşılık ayırmıştır.

NOT 9 - SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR

31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla satılmaya hazır finansal varlıklar aşağıda belirtilmiştir:

Hisse senetleri	Hizmet alanı	Hisse payı (%)		Tutar	
		31 Aralık 2014	31 Aralık 2013	31 Aralık 2014	31 Aralık 2013
BIS	Bankacılık Düzenleme Hizmetleri	1,43	1,43	605.164	566.317
Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Kuruluşu	Liquidite Yönetimi	13,33	13,33	23.189	21.343
SWIFT	Elektronik Fon Transfer Hizmetleri	0,007	0,007	77	67
Toplam				628.430	587.727

BIS'in hisselerinin her biri 5.000 SDR nominal değere sahip olup 1.250 SDR'si ödenmiştir. Hisse başına 3.750 SDR'lik tutarın BIS'in yönetim kurulu kararıyla 3 aylık ihbar süresi içerisinde geri çağrılmış opsiyonu bulunmaktadır. 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla söz konusu yükümlülük, taahhütler ve şarta bağlı yükümlülükler altında bulunmaktadır (Not 27).

Banka'nın BIS'teki hisseleri gerçeye uygun değeri ile değerlendirilmiştir. BIS'in 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla hesaplanan gerçeye uygun değeri, Banka'nın BIS'in 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihli net varlıklar üzerindeki hakkının %70'i olarak hesaplanmış ve yıl sonundaki TL/SDR kuru ile TL'ye çevrilmiştir. Söz konusu değerlendirme yöntemi, önceden BIS hisselerinin alım ve satım işlemlerindeki fiyatın belirlenmesinde kullanılan yöntemdir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 9 - SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR (devamı)

Satılmaya hazır finansal varlıkların hareket tablosu aşağıda verilmiştir:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Açılış bakiyesi, 1 Ocak	587.727	539.850
Alımlar	-	-
Gerçeğe uygun değer değişiklikleri	40.703	47.877
Kapanış bakiyesi, 31 Aralık	628.430	587.727

NOT 10 - ALTIN REZERVİ

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
Külçe altın - Uluslararası standartta	47.307.178	42.850.276
Külçe ve sikke altın - Uluslararası standartta olmayan	284.125	261.997
Toplam	47.591.303	43.112.273

30.898 bin TL (31 Aralık 2013: 28.491 bin TL) tutarındaki sikke ve külçe altın Hazine Müsteşarı adına, Banka kasasında muhafaza edilmektedir. Ayrıca 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla uluslararası standartta olan külçe altın tutarının içerisinde 36.926.427 bin TL (31 Aralık 2013: 33.277.977 bin TL) tutarında yurt içi bankalar adına Banka nezdinde zorunlu karşılık olarak tutulan altın bulunmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

**31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Aksi belirtilmédikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Arsa ve binalar	Makina ve ekipmanlar	Devam etmekte olan yatırımlar	Toplam
31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla				
Maliyet	345.429	98.667	3.811	447.907
Birikmiş amortismanlar	(134.144)	(47.441)	-	(181.585)
Net defter değeri	211.285	51.226	3.811	266.322
31 Aralık 2013 tarihinde sona eren yıl				
Açılış net defter değeri	211.285	51.226	3.811	266.322
Alımlar	365.233	45.713	408	411.354
Transferler	-	-	-	-
Elden çıkarılanlar (net)(*)	-	(1.045)	-	(1.045)
Dönem içi amortisman (Not 26)	(16.610)	(17.506)	-	(34.116)
Kapanış net defter değeri	559.908	78.388	4.219	642.515
31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla				
Maliyet	702.394	166.442	4.219	873.055
Birikmiş amortismanlar	(142.486)	(88.054)	-	(230.540)
Net defter değeri	559.908	78.388	4.219	642.515
31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıl				
Açılış net defter değeri	559.908	78.388	4.219	642.515
Alımlar	2.601	36.829	1.016	40.446
Transferler	-	-	-	-
Elden çıkarılanlar (net)(*)	(527)	(14)	-	(541)
Dönem içi amortisman (Not 26)	(6.218)	(22.902)	-	(29.120)
Kapanış net defter değeri	555.764	92.301	5.235	653.300
31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla				
Maliyet	704.307	200.705	5.235	910.247
Birikmiş amortismanlar	(148.543)	(108.404)	-	(256.947)
Net defter değeri	555.764	92.301	5.235	653.300

(*)Banka 2014 yılı içinde, net defter değeri 541 bin TL tutarındaki maddi duran varlıklarını 626 bin TL satış bedeli ile elinden çıkartmıştır. (Banka 2013 yılı içinde, net defter değeri 1.045 bin TL tutarındaki maddi duran varlıklarını 140 bin TL satış bedeli ile elinden çıkartmıştır.)

NOT 12 - MADDİ OLMAYAN VARLIKLAR

	Maliyet	Birikmiş itfa payları	Net defter değeri
1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla açılış bakiyesi	15.055	(7.037)	8.018
Alımlar/(dönem itfa gideri)	1.974	(7.242)	(5.268)
Elden çıkarılanlar	(4.407)	4.394	(13)
31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla bakiyesi	12.622	(9.885)	2.737
1 Ocak 2014 tarihi itibarıyla açılış bakiyesi	12.622	(9.885)	2.737
Alımlar/(dönem itfa gideri)	130	(1.472)	(1.342)
Elden çıkarılanlar	-	-	-
31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla bakiyesi	12.752	(11.357)	1.395

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN İNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmédikçe, tutarlar bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 - DİĞER VARLIKLAR

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
Hammadde ve yarı mamül	41.067	38.059
Hazineden tahsil edilecek masraf ve komisyonlar (*)	17.987	17.150
Elektronik Fon Transferi (“EFT”) komisyon gelir tahakkuku	12.886	10.796
Sair malzeme ve diğer depolar	9.495	4.415
Peşin ödenen giderler	1.454	961
Diger	32.188	29.801
Toplam	115.077	101.182

(*) 4 Ekim 2011 tarihli ve 9525/19124 sayılı Banka Meclisi kararı ile Tarifeler Yönetmeliği değiştirilerek T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile yapılacak işlemlerden 12 Ekim 2011 tarihinden itibaren komisyon, ücret ve masraf tahsil edilmeye başlanmıştır.

Banka ulusal para biriminde banknotlar basmaktadır. Basımı tamamlanmayan banknotlar ile ilgili giderler yarı mamül olarak ve banknot üretiminde kullanılan banknot kağıtları ise hammadde olarak kaydedilmektedir.

NOT 14 - TEDAVÜLDEKİ BANKNOTLAR

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
1 Ocak bakiyesi	74.814.590	60.525.482
Tedavüle giren banknotlar	34.357.066	41.353.594
Tedavülden çekilen ve imha edilen banknotlar	(24.053.434)	(27.064.486)
31 Aralık bakiyesi	85.118.222	74.814.590

NOT 15 - BANKALARARA BORÇLAR

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
Zorunlu karşılıklar	172.334.420	156.375.051
Bankaların cari hesapları	39.144.478	32.210.886
Toplam	211.478.898	188.585.937

Zorunlu karşılıklar, Türkiye’de yürürlükte olan bankacılık mevzuatına göre bankaların yurt içi toplam pasiflerinden, Banka’nın 2005/1 sayılı Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ’inde belirlenen indirimler sonrası hesaplanan tutarlar ile yurt dışı şubeleri adına Türkiye’den kabul ettikleri mevduat/katılım fonu ve bankalarca temin edilmiş yurt dışı şubeleri nezdinde izlenen kredi tutarları üzerinden hesaplanmakta ve yine aynı Tebliğ’de belirlenen oranlar kullanılmakta ve Banka’ya yatırılmaktadır. Banka’nın 5 Aralık 2008 tarihli duyurusu ile 11 Aralık 2008 tarihinden başlayarak yabancı para zorunlu karşılıklara faiz ödenmesi uygulamasına son verilmiştir. Ayrıca 23 Eylül 2010 tarihli duyurusuya birlikte 14 Ekim 2010 tarihinden başlayarak TL zorunlu karşılıklar üzerinden hesaplanan faiz uygulamasına da son vermiştir. Banka, 3 Kasım 2014 tarihinden itibaren Türk Lirası zorunlu karşılıklara faiz ödemeye başlamıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR (Aksi belirtildikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 - DİĞER MEVDUATLAR

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
İşçi Dövizleri Hesapları	5.855.639	11.330.375
T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı mevduatı	22.966.693	27.393.668
Kamu fonlarına ait mevduatlar	1.138.506	919.893
Kamu kurum mevduatları	37.726	123.537
Toplam	29.998.564	39.767.473

İşçi Dövizleri Hesapları vadesi 1 yıl ile 3 yıl arasında değişen vadeli mevduatlardır. T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na ait mevduat dahil olmak üzere kamu kuruluşları mevduatının ise 2.660.983 bin TL (31 Aralık 2013: 8.237.253 bin TL) tutarındaki kısmı faizli olup, geri kalan tutarı fazsız mevduatlarından oluşmaktadır.

İşçi Dövizleri Hesapları'nın para birimleri cinsinden dağılımı ile faiz oranları aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2014</u>			<u>31 Aralık 2013</u>
	Faiz oranı (%)	TL	Faiz oranı (%)	TL
EURO	%0,25-%1,00	5.586.674	%0,25-%1,00	10.828.860
ABD Doları	%0,25	212.154	%0,25-%1,00	403.827
CHF	%0,25	53.766	%0,25-%1,00	92.396
GBP	%0,25	3.045	%0,25-%1,00	5.292
Toplam		5.855.639		11.330.375

NOT 17 - ULUSLARARASI KURULUŞLARA BORÇLAR

Uluslararası kuruluşlara borçlar altında yer alan IMF'ye olan borçlar SDR cinsinden olup, 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla Türkiye'nin IMF kotası ile bağlantılı borçlarından kaynaklanmaktadır. Bunun dışında Afrika Kalkınma Fonundan oluşmaktadır. 31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla Türkiye'nin IMF kotası ile bağlantılı borçları vadesi belirlenmemiş fazsız borçlardır.

IMF'den alınan tüm borçlar, T.C. Hükümeti tarafından da imzalanan senetler ile garanti altına alınmıştır.

8 Haziran 2011 tarihi itibarıyla Türkiye'nin IMF'deki ülke kotası, 264.500.000 SDR artırılarak 1.455.800.000 SDR olmuştur.

NOT 18 - DİĞER ALINAN BANKA KREDİLERİ

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
Bankalararası para piyasalarından borçlar	32.307	208.520
Toplam	32.307	208.520

Bankalararası para piyasalarından borçlar Türk Lirası cinsinden olup, %7,5 faiz oranına sahiptir ve işlemlerin vadesi 2 Ocak 2015'tir. (31 Aralık 2013: Bankalararası para piyasalarından borçlar Türk Lirası cinsinden olup, %3,5 faiz oranına sahiptir ve işlemlerin vadesi 2 Ocak 2014'tür.)

NOT 19 - DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
İthalat ödeme emirleri	938.770	931.013
İleri valörlü yurt dışı transfer işlemleri	338.320	200.548
Ödenecek vergi ve stopajlar	66.258	49.804
Gider tahakkukları	2.897	2.976
Ödenecek senet ve havaleler	-	13.560
Devam etmekte olan davalar için tutulan bloke tutarları	-	21.501
Diger	63.167	20.760
Toplam	1.409.412	1.240.162

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – VERGİLER

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
Ödenecek kurumlar vergisi	1.461.675	889.835
Peşin ödenen vergiler	(1.309.995)	(643.421)
Vergi yükümlülüğü – net	151.680	246.414

Kurumlar Vergisi

Banka, Türkiye'de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Banka'nın cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk etfirilecek kurumlar vergisi tutarı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2014 yılında uygulanan efektif vergi oranı %20'dir (2013: %20).

Türkiye'de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyle hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2014 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibarıyle vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %20. (2013:%20). Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kârdan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan kârlardan düşülemez.

Türkiye'de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve katı bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

31 Aralık 2014 ve 2013 tarihlerinde sona eren yıllara ait gelir vergileri aşağıda özetlenmiştir:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
- Kurumlar vergisi	1.461.675	889.835
- Ertelemiş vergi gideri/(geliri)	(29.766)	2.003.457
Vergi gideri/(geliri)	1.431.909	2.893.292

Ertelenmiş vergiler

Banka, vergiye esas yasal finansal tabloları ile UFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıkların kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolalar ile UFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almışından kaynaklanmaktadır, söz konusu farklılıklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20'dir (2013: %20).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR (Aksi belirtildikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 - VERGİLER (Devamı)

31 Aralık 2014 ve 2013 itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenmiş vergi varlıklar(yükümlülükleri)'nin detayı aşağıdaki gibidir:

	Toplam geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlıklar/ (yükümlülükleri)	
	31 Aralık 2014	31 Aralık 2013	31 Aralık 2014	31 Aralık 2013
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	142.191	128.170	28.438	25.634
Maddi duran ve maddi olmayan varlıkların vergi tabanıyla taşınan değeri arasındaki fark	41.231	42.805	8.246	8.561
Diger	12.751	11.956	2.549	2.391
Toplam Varlıklar	196.173	182.931	39.233	36.586
Değerleme hesabı (*)	(22.857.074)	(22.164.507)	(4.571.415)	(4.432.901)
Finansal varlıklar gerçegə uygun değer farkları	(571.553)	(533.422)	(28.578)	(26.671)
Toplam Yükümlülükler	(23.428.627)	(22.697.929)	(4.599.993)	(4.459.572)
Net Yükümlülük	(23.232.454)	(22.514.998)	(4.560.760)	(4.422.986)

(*) TCMB Kanunu'nun 23 Temmuz 2010 tarih ve 6009 sayılı Kanun ile değiştirilen 61. maddesi uyarınca Türk Lirası'nın yabancı paralar karşısındaki değerinin ve uluslararası piyasalarda altın fiyatlarının değişmesi nedeniyle Banka'nın aktif ve pasifindeki dövizlerin, efektiflerin ve yabancı para cinsinden diğer varlık ve yükümlülükler ile altının değerlendirilmesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelir veya giderler, Banka'nın yasal bilançosunda geçici bir hesap olan "Değerleme Hesabı" içerisinde takip edilmektedir. Söz konusu değerlendirme hesabı kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir veya gider olarak dikkate alınmamaktadır. Döviz ve efektif alım satım işlemlerinden kaynaklanan kur farkları gerçeklikleri tarih itibarıyla gelir tablosu içerisinde yer almaktadır.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğünün dönem içerisindeki hareketi aşağıda özetlenmiştir:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
1 Ocak bakiyesi	4.422.986	2.724.309
Gelir tablosu ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi, net	(29.766)	2.003.457
Öz sermaye ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi	167.540	(304.780)
31 Aralık bakiyesi	4.560.760	4.422.986

Vergi giderinin mutabakatı aşağıda sunulmuştur:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Vergi öncesi kâr/(zarar)	9.961.866	16.092.221
%20 Kurumlar vergisi oranı üzerinden hesaplanan karşılık	1.992.373	3.218.444
Vergiye tabi olmayan gelir	(569.691)	(366.068)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	9.227	40.916
Vergi gideri/(geliri)	1.431.909	2.893.292

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - KİDEM TAZMİNATI YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı yasalar ile değişik 60'inci maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun'dan çıkarılmıştır.

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, aylık 3.438 TL (31 Aralık 2013: 3.254 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Banka'nın, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. UMS 19 ("Çalışanlara Sağlanan Faydalar"), Banka'nın yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanması sırasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
İskonto oranı (%)	3,58	3,58
Emeklilik ihtimaline ilişkin kullanılan oran (%)	99	99

Temel varsayıım, her hizmet yılı için 3,438 TL olan kıdem tazminatı tavanının her sene enflasyon oranında artacağıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış reel oranı gösterecektir. Banka'nın kıdem tazminatı yükümlülüğü kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren geçerli olan 3,541 TL (1 Ocak 2014: 3,438 TL) üzerinden hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğünün bilançodaki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
1 Ocak bakiyesi	128.170	119.290
Hizmet maliyeti	15.063	12.107
Faiz maliyeti	4.586	2.827
Yıl içinde ödenen	(5.628)	(2.942)
Aktüeryal (kazanç) / kayıp	-	(3.112)
31 Aralık bakiyesi	142.191	128.170

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

**31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Aksi belirtilmédikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - NET FAİZ GELİRİ

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Faiz geliri:		
Gerçege uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklardan alınan faizler	2.313.892	2.531.419
Geri satım vaadi ile alım faiz gelirleri	3.918.262	1.796.491
Verilen kredi ve avanslardan alınan faizler	90.763	35.343
Bankalardan alınan faizler	14.355	15.349
Bankalararası para piyasası işlemlerinden alınan faizler	9.040	10.810
Toplam	6.346.312	4.389.412

Faiz gideri:

Hazine hesaplarına verilen faizler (*)	939.791	433.697
Diğer mevduatlar	23.082	127.701
Bankalararası para piyasasına ödenen faizler	5.504	16.107
Geri alım vaadi ile satım faiz gideri	4.802	8.857
IMF'ye ödenen faizler	3.046	2.530
Bankalara ödenen faizler (**)	33.304	21
Toplam	1.009.529	588.913

Net faiz geliri

5.336.783   **3.800.499**

(*) 1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 13 Şubat 2011 tarih ve 6111 sayılı Kanun ile değişik 41. Maddesi Hazine Müsteşarı'na ait Banka nezdinde bulunan tevdiyatın nemalandırılmasına ilişkin usul ve esasların Banka ile Hazine tarafından müstereken tespit olunacağı hükmü bağlanmıştır. Bu çerçevede Hazine ile Banka arasında "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Nezdinde Tutulan T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarı'na Ait Mevduat Hesaplarının Nemalandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı protokol 12 Ekim 2011 tarihi itibarıyla imzalanmış ve Hazine'nin Banka nezdindeki hesaplarına faiz ödenmeye başlanmıştır.

(**) 3 Kasım 2014 tarihinden itibaren Türk Lirası cinsi zorunlu karşılıklara faiz ödenmeye başlanmıştır.

NOT 23 - NET ÜCRET VE KOMİSYON GELİRİ

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Ücret ve komisyon geliri:		
EFT komisyon geliri	201.333	173.351
Hazineden alınacak komisyon tahakkuk geliri(***)	149.342	133.278
Altın saklama ücreti	42.194	34.179
Bankalardan tahsil edilen vezne merkezleri işlemleri komisyonları	4.119	3.980
Döviz ve efektif piyasası işlemleri komisyonları	27	142
Diğer	7.801	8.468
Toplam	404.816	353.398

Ücret ve komisyon gideri:

Yurt dışı banka hesapları	4.764	4.826
Diğer	5.397	11.401
Toplam	10.161	16.227

Net ücret ve komisyon geliri

394.655   **337.171**

(***) 4 Ekim 2011 tarihli ve 9525/19124 sayılı Banka Meclisi kararı ile Tarifeler Yönetmeliği değiştirilerek T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarı, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile yapılacak işlemlerden 12 Ekim 2011 tarihinden itibaren komisyon, ücret ve masraf tahsil edilmeye başlanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtildikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - TEMETTÜ GELİRİ

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Satılmaya hazır finansal varlıklardan	5.361	6.903
Toplam	5.361	6.903

NOT 25 - KUR FARKI KÂRI/(ZARARI), NET

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Kur farkı kâri/(zararı), net		
- evalüasyon kâri/(zararı), net	(138.167)	10.036.949
- döviz alım satım kâri, net	6.093.678	5.434.322
Toplam	5.955.511	15.471.271

31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla evalüasyon kâri/(zararı), altın tutarlarının değerlemesi sonucu oluşan gerçekleştirmemiş gelirleri/(giderleri) ve dövizlerin yeniden değerlemesi sonucu oluşan gerçekleştirmemiş evalüasyon gelir/(giderlerini) içermektedir. Banka, yasal finansal tablolarında, TCMB Kanunu gereği, altın tutarlarının değerlemesi sonucu oluşan gerçekleştirmemiş gelirleri ve dövizlerin yeniden değerlemesi sonucu gerçekleştirmemiş evalüasyon kâri/(zararı)'nı net dönem kârına dahil etmemekte ve geçici hesap olan "Değerleme Hesabı" altında takip etmektedir.

NOT 26 - DİĞER FAALİYET GİDERLERİ

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Ücretler ve maaşlar	598.859	564.945
Yönetim giderleri	156.391	130.292
Sosyal güvenlik giderleri	63.310	45.638
Amortismanlar (Not 11 ve 12)	30.592	41.358
Diğer	2.546	15.668
Toplam	851.698	797.901

Banka tarafından 2014 yılında istihdam edilen ortalama personel sayısı 4.702'dir (2013: 4.648).

NOT 27 - TAAHHÜTLER VE ŞARTA BAĞLI YÜKÜMLÜLÜKLER

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
Alınan teminatlar	39.747.228	28.702.394
BIS geri çağrıma opsiyonu (Not 9)	100.833	98.685
Toplam	39.848.061	28.801.079

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla Banka aleyhine açılmış olup halen yasal işlem sürecinde olan 4.950 bin TL, 64.596.952 ABD Doları ve 225.451 Euro (31 Aralık 2013: 2.597 bin TL, 64.596.952 ABD Doları ve 222.397 Euro) tutarlarında çeşitli davalar bulunmaktadır. Banka, söz konusu davalara ilişkin profesyonel görüşün önemli bir maddi kayıp olasılığının düşük olduğu yönünde verilmiş olması sebebiyle ekli finansal tablolarında herhangi bir karşılık ayırmamıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmédikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - SERMAYE

31 Aralık 2014 ve 2013 tarihleri itibarıyla Banka'nın ödenmiş sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2014		31 Aralık 2013	
	TL	Pay %	TL	Pay %
Hazine Müsteşarlığı	14	55	14	55
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	5	19	5	19
TCMB Mensupları Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfi	1	5	1	5
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	1	3	1	3
Türkiye İş Bankası A.Ş.	1	2	1	2
Diger	3	16	3	16
Ödenmiş sermaye	25	100	25	100
Sermaye düzeltmesi	47.439		47.439	
Toplam ödenmiş sermaye	47.464		47.464	

Sermaye, TCMB Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca 25 bin TL olup her biri 0,1 TL tutarında 250.000 hisseye ayrılmıştır. Bu sermaye T.C. Hükümeti'nin tasvihiyle artırılabilir. Hisse senetleri (A), (B), (C) ve (D) sınıflarına ayrılmıştır. (A) sınıf hisse senetleri münhasıran Hazine Müsteşarlığı'na, (B) sınıfı milli bankalara, (C) sınıfı milli bankalar dışında kalan bankalara ve bazı önceliklere sahip şirketlere ve (D) sınıf hisse senetleri de Türk ticaret müesseselerine ve Türk vatandaşlığına haiz tüzel ve gerçek kişilere tahsis edilmiştir.

NOT 29 - GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI VE YASAL YEDEKLER

Yasal mali tablolarda yer alan ihtiyat akçeleri dışındaki birikmiş kârlar TCMB Kanunu'na istinaden mensuplara, Hazine Müsteşarlığı'na ve diğer hissedarlara, aşağıda belirlenen ihtiyat akçelerine ilişkin sınırlamalara uygun olarak dağıtılabılır.

Banka'nın yıllık yasal safi kârı, aşağıdaki şekilde dağıtilır.

- i) %20'si ihtiyat akçesine;
- ii) Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden, %6 oranında ilk kâr hissesi olarak hissedarlara;
- iii) Yukarıdaki yüzdeler tutarının düşürülmüşinden sonra kalan miktarın en çok %5'i, iki aylık maaş tutarını geçmemek üzere Banka mensuplarına ve %10'u fevkalade ihtiyat akçesine;
- iv) Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden Genel Kurul kararıyla en çok %6 nispetinde ikinci kâr hissesi olarak hissedarlara verilmektedir.

Bu dağıtımından sonra kalan bakiye Hazine Müsteşarlığı'na transfer edilmektedir.

NOT 30 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2014	31 Aralık 2013
Nakit	2.159.229	3.822.593
Bankalardan alacaklar (faiz gelir reeskontları hariç)	63.122.341	60.550.324
Toplam	65.281.570	64.372.917

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2014 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmemişçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31 - İLİŞKİLİ TARAFLARLA BAKİYELER VE İŞLEMLER

Ekteki finansal tablolar aşağıda sunulan ilişkili taraflarla olan bakiye ve işlemleri içermektedir.

(i) İlişkili taraf bakiyeleri

İlişkili taraf bakiyeleri, hissedarlara ve kamu kuruluşlarına ilişkin bakiyeleri ifade etmektedir.

	<u>31 Aralık 2014</u>	<u>31 Aralık 2013</u>
Varlıklar:		
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar ⁽¹⁾	9.217.474	8.931.101
Bankalardan alacaklar ⁽²⁾	32.117.774	5.781.219
Yükümlülükler:		
Bankalara borçlar ⁽³⁾	180.950.984	106.082.288
Diger mevduatlar ⁽⁴⁾	24.142.925	28.437.098

(1) Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvillerini içermektedir.

(2) Banka'nın hissedarlarından, geri satım vaadi ile alm işlemi çerçevesinde bulunan alacaklarını ve interbank döviz depoları bakiyelerini içermektedir.

(3) Hissedarlara ait zorunlu karşılık mevduatlarını içermektedir.

(4) Hazine ve kamu kuruluşu mevduatlarını içermektedir.

(ii) İlişkili taraflarla gerçekleştirilmiş işlemler

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Üst düzey yöneticilere sağlanan ücret ve diğer faydalalar.	5.123	5.012
Faiz gelirleri ⁽¹⁾	534.700	628.248
Faiz giderleri ⁽²⁾	939.791	433.697
Ücret ve komisyon gelirleri ⁽³⁾	232.328	204.175
Ortaklara kâr dağıtım	3.362.242	2.911.297
Memurlara ödenen temettü	7.437	9.953

(1) Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvili faiz gelirini içermektedir.

(2) Hissedarlara ait mevduatlara ödenen faiz giderlerini içermektedir.

(3) Banka'nın, hissedarlarından elde ettiği Elektronik Fon Transferi komisyonlarını ve Hazine ve Kamu kurumlarından alınan komisyon ve masrafları içermektedir.

NOT 32 - BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur.